

การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
มาณิตา พรพรวราภา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2552

การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
มาณิดา พรพรวราภา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ของ

มาณิตา พรพรวราภา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

พฤษภาคม 2552

มาณิตา พรวรภา. (2552). การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญญาณพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมและความสัมพันธ์ของการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมชมรม เท่ากับ 0.86 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรมเท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความสัมพันธ์โดยการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรม จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90

2. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมโดยรวมอยู่ในระดับดี

3. ความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า

3.1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

3.2 ชั้นปีที่ศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 กลุ่มสาขาวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

PARTICIPATING IN CLUB ACTIVITIES OF STUDENTS
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
MANITA PORNWARAPHA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University

May 2009

Manita Pornwarapha. (2009). *Participating in Club Activities of Students at Srinakharinwirot University*. Master thesis. M.S. (Recreation Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof.Dr. Songpol Tornee, Asst. Prof.Chairoje Saiphant.

The purpose of this research was to study and investigate participating in club activities of students at Srinakharinwirot University. It was classified by gender, level of study, major subject, perceptions toward club activities and attitude toward club activities. The samples of this study were 375 students at Srinakharinwirot University. Questionnaire of perceptions toward club activities with reliability of 0.86 and questionnaire of attitude toward club activities with reliability of 0.86. The data was analyzed and presented by percentage, mean, standard deviation and hypothesis by chi-square test.

The results of the research were as follows:

1. Participation in club activities of undergraduate students at Srinakharinwirot University, at the sample ever participated in club activities 274 persons 73.10 percentages and never to participated in club activities 101 persons 26.90 percentages.

2. Students at Srinakharinwirot University have perceptions toward club activities in the medium level and attitude toward club activities in the good level.

3. The relation between participation in various types of gender, level of study, major subject, perceptions toward club activities, and attitude toward club activities it was found that;

- 3.1 The gender has no related to the participation in club activities.

- 3.2 The level of study have related to the participation in club activities at .05 statistically significant.

- 3.3 The major subject have related to the participation in club activities at .05 statistically significant.

- 3.4 Perceptions toward club activities have related to the participation in club activities at .05 statistically significant.

- 3.5 An attitude toward club activities have related to the participation in club activities at .05 statistically significant.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์ุ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย และผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวลี พึ่งโพธิ์ทอง และ รองศาสตราจารย์ ดร. อารมณ นาวากาญจน์ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วราณี อรรถนัสสริต อาจารย์จุมพล ลัมพาทิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวลี พึ่งโพธิ์ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ อาจารย์กัมปนาท บริบูรณ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ และให้คำแนะนำในการวิจัย และขอขอบพระคุณ คุณสมัศร ภูมิเขต เจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาสันทนากการ ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ความช่วยเหลือ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยเข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแห่งนี้ รวมทั้งกำลังใจ และความช่วยเหลือจากเพื่อนสาขาวิชาการจัดการนันทนาการ รุ่น 6 ทุกคน

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ และอีกหลายๆ ท่าน ที่ได้ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด คุณประโยชน์ที่พึงได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยของมอบบูชาแต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือ และให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย

มาณิดา พรวรภา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม	6
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	11
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	14
แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ	18
ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ	25
กิจกรรมชมรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
งานวิจัยในต่างประเทศ	32
งานวิจัยในประเทศ	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
บทย่อ.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	67
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	76
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด ตามสาขาวิชา คณะวิชา และชั้นปี.....	40
2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตัวแทนในแต่ละสาขาวิชาที่จับฉลากได้.....	41
3 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การเป็นสมาชิกชมรม และการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม.....	46
4 แสดงจำนวน และร้อยละของการเป็นสมาชิกชมรมของกลุ่มตัวอย่าง.....	48
5 แสดงความถี่และร้อยละของการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ข่าวสารของกิจกรรมชมรม จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม.....	50
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรม ชมรมจำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม.....	52
8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต.....	54
9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของ นิสิต.....	55
10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสาขาวิชากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ของนิสิต.....	56
11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมกับ การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต.....	57
12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรม ชมรมของนิสิต.....	58

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
-----------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยการส่งเสริมความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ รู้จักตนเอง รู้จักชีวิต และเข้าใจสังคม มีความสามารถในการปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การศึกษาที่ดำเนินไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพจะสร้างความสมดุลกลมกลืนกับการพัฒนาคนในด้านต่างๆ เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540: 27) ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงต้องดำเนินการทั้งการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550: 8) จากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) จึงได้กำหนดมาตรการและกลไกหลัก เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษา ได้เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น จัดให้มีศูนย์กิจกรรมนักศึกษาอย่างหลากหลาย น่าสนใจ พอเพียง ฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านดนตรี กีฬา ศาสนา การใช้ชีวิตในสังคม จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย เพื่อพัฒนาสุขภาพ และนันทนาการ ดังเช่นที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2542: 128-129) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาลักษณะนิสัยพึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน ช่วยให้เขาเหล่านั้นได้มีโอกาสเข้าใจ มีความรัก และซาบซึ้งกับกิจกรรมเวลาว่าง รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์โดยการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอย่างมีจุดหมาย ส่งเสริมลักษณะนิสัย และความเป็นพลเมืองดีในอนาคต ในปัจจุบันกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในสถานศึกษาล้วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการทั้งสิ้น การจัดนันทนาการในสถานศึกษา คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ และลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ทั้งในด้านการออกกำลังกาย และเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงนอกเวลาเรียน หรือเป็นกิจกรรมพิเศษ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนิสิต เสริมสร้างกระบวนการคิด เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ พัฒนาจริยธรรม คุณธรรม บุคลิกภาพและความเป็นผู้มีวินัย มีจิตสำนึกสาธารณะ และส่งเสริมพลานามัยของนิสิต สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม วิชาการและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อความเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ เห็นได้จากวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมของนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ในสังคมและชุมชน อย่างสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ที่ว่า

“การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย กิจกรรมและ วินัยนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2550)

มหาวิทยาลัยจึงมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ และส่งเสริม สนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆ โดยมีชมรมกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นตามความต้องการของนิสิต ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านส่งเสริม วิชาการ ด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม และด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2550) ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจะทำให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้นิสิตเกิดการ เรียนรู้ เกิดทักษะในด้านสังคม การพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจ

กิจกรรมชมรมเป็นกิจกรรมนันทนาการอย่างหนึ่งที่นิสิตในมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญ และเข้าร่วม เพราะกิจกรรมชมรมนั้นสามารถแบ่งได้ตามขอบข่ายประเภทของกิจกรรมนันทนาการ และนอกจากนั้นจากการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมนั้น นิสิตเลือกที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ด้วยความสนใจและสมัครใจ ไม่มีใครมาบังคับให้ทำกิจกรรมนั้นๆ ล้วนแต่เป็นกิจกรรมที่พึงประสงค์ ของสังคมไม่เป็นไปในทางอบายมุข แต่เป็นกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ทางการศึกษา และเป็นกิจกรรมที่ ให้คุณค่าชีวิตมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการ อาสาพัฒนา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือชมรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ก็จะมีการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพอยู่เสมอ

แต่จากการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสนใจเข้าร่วมกิจกรรมน้อยมากซึ่งจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต (ชัยโรจน์ สายพันธุ์. 2545: สัมภาษณ์) พบว่าเมื่อนิสิตศึกษาในชั้นปีที่สูงขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมจะน้อยลง ส่วนมากจะคอยให้คำปรึกษาแนะนำรุ่นน้อง ปัญหาอีกประการหนึ่งของนิสิตที่ไม่ค่อยเข้าร่วม กิจกรรมได้แก่การที่นิสิตไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรม และถ้ากิจกรรมใดที่ไม่มีผล โดยตรงต่อนิสิตกิจกรรมนั้นก็จะได้ไม่ได้รับความร่วมมือ นอกจากนี้จากสภาพสังคมในปัจจุบันมุ่งเน้น การแข่งขัน เอาตัวรอด สนใจแต่วิชาการ วิชาชีพเพียงอย่างเดียว จึงเป็นสาเหตุให้นิสิตที่เข้าร่วม กิจกรรมลดน้อยลง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงการจัดการ และการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นข้อมูลในการส่งเสริม และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ กิจกรรมชมรม และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมชมรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 11,466 คน (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 375 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (เทเวศร์ พิริยะพณท์. 2545: 128) เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

- 1.1 เพศ
- 1.2 ชั้นปี
- 1.3 กลุ่มสาขาวิชา
- 1.4 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม
- 1.5 ทศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรม

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น

- 2.1 เคยเข้าร่วม
- 2.2 ไม่เคยเข้าร่วม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม หมายถึง การที่นิสิตได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือมากกว่าที่จัดขึ้นโดยชมรมภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแสดงออกถึงความสนใจและสมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ชมรมต่างๆ จัดขึ้น

2. กิจกรรมชมรม หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนิสิตรวมกันจัดตั้งขึ้นตามความสมัครใจ และตามความสนใจของนิสิตที่จัดกิจกรรมด้านนั้นๆ ร่วมกัน โดยมีชมรมด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ชมรมด้านส่งเสริมวิชาการ หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมและประสานงานการเผยแพร่ความรู้ เพื่อส่งเสริมหลักสูตรทางวิชาการ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในชั้นเรียน

2.2 ชมรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมด้านบุคลิกภาพและด้านกีฬา กิจกรรมเพื่อการออกกำลังกาย

2.3 ชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมด้านการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมเพื่อสังคม

2.4 ชมรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่ส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมด้านจริยธรรม และด้านศิลปวัฒนธรรม

3. กลุ่มสาขาวิชา หมายถึง การจัดกลุ่มคณะวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วยคณะในกลุ่มสาขาวิชาต่างๆ 3 กลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

3.1 สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะ ศิลปกรรมศาสตร์

3.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพลศึกษา

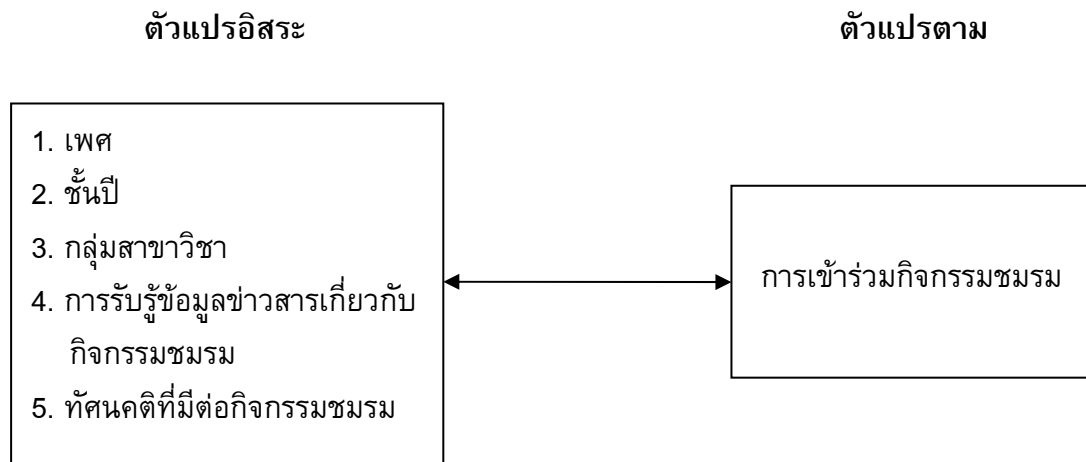
3.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์

4. ชั้นปี หมายถึง ระดับชั้นขณะที่นิสิตศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2551 ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4

5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การรับรู้ข่าวสารของนิสิตเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรม ได้แก่ ข่าวประชาสัมพันธ์ การจัดบอร์ด การรับรู้ข่าวสารจากเพื่อน

6. ทศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรม หมายถึง การแสดงออกทางด้านความคิดความรู้สึกของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม ว่ามีลักษณะที่ดีหรือไม่ดี มีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ฟังพอใจหรือไม่พึงพอใจในกิจกรรมชมรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. เพศมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
2. ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
3. กลุ่มสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
5. ทศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
4. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ
5. ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ
6. ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ
7. กิจกรรมชมรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคคลในกิจกรรมต่างๆ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

อุ้นตา นพคุณ (2538: 104) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มนุษย์สามารถกระทำการเปลี่ยนแปลง และควบคุมสภาพแวดล้อมของตน ด้วยการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยกระบวนการไตร่ตรองหาทางเลือก หาทางแก้ไขปัญหาและลงมือกระทำเอง

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542: 13-14) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดประชาธิปไตย และหลักการเบื้องต้นของการมีส่วนร่วม คือ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่จะส่งผลต่อวิถีชีวิตอย่างเต็มที่ รวมทั้งความเป็นเจ้าของและความต้องการในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมที่รู้จักกันกว้างขวางมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง คือ “ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์” (Maslow's hierarchy of needs)

มาสโลว์ (Maslow, 1970) ได้ชี้ให้เห็นว่า ความต้องการของคนจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจูงใจ ซึ่งความต้องการต่างๆ ในทัศนะของเขาจะแบ่งออกได้เป็นระดับต่างๆ กัน ทฤษฎีของเขาชี้ให้เห็นว่า บุคคลถูกกระตุ้นจากความปรารถนาที่จะตอบสนองความต้องการเฉพาะอย่าง ซึ่งความต้องการนี้เขาได้ตั้งข้อสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของบุคคลไว้ดังนี้

1. บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจให้แสดงพฤติกรรมอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมของบุคคลนั้นต่อไปใหม่

3. ความต้องการของบุคคลนั้นจะเรียงลำดับขั้นตอนตามความสำคัญ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป

มาสโลว์ (Maslow. 1970: 80-82) ได้อธิบายถึงลักษณะของความต้องการชั้นต่างๆ ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระพื้นฐาน (Basic Physiological Needs) เป็นตามความต้องการพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เสื้อผ้า ฯลฯ

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Safety and Security Needs) ความต้องการความคุ้มครองปกป้อง และรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพราะบุคคลไม่ต้องการเผชิญกับความไม่แน่นอนในการดำรงชีวิต

3. ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) อยากให้ตนเป็นที่รักยอมรับจากกลุ่ม ความต้องการที่จะเป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self Esteem Needs) อยากให้ผู้อื่นยกย่องตน บรรณาธิที่จะมองตนเองว่ามีคุณค่าสูง เป็นที่นาเคารพยกย่องจากทั้งตนเองและผู้อื่น

5. ความต้องการที่จะบรรลุถึงความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self Actualization) กระทำสิ่งต่างๆ เพื่อบรรลุความต้องการของตัวเอง ความต้องการที่จะรู้จักและเข้าใจตนเองตามสภาพที่แท้จริง เพื่อพัฒนาชีวิตของตนเองให้สมบูรณ์ (Self Fulfillment)

ในขณะที่ทฤษฎีลำดับขั้นของมาสโลว์ ได้มีการทบทวนกัน ทฤษฎีการจูงใจของแม็คเคลแลนด์ (McClelland) ได้รับการสนับสนุนจากผลงานการวิจัยอย่างมาก ตามทฤษฎีของเขานั้นยึดถือความเชื่อว่าความต้องการของคนที่จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญมี 3 ประการ คือ (วิโรจน์ สารัตนะ. 2542: 99-100: อ้างอิงจาก Bartol and other. 1998: 499)

1. ความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for achievement)

2. ความต้องการความรักความผูกพัน (Need for affiliation)

3. ความต้องการอำนาจบารมี (Need for power)

แม็คเคลแลนด์ (McClelland) ได้ทำการวิจัยตามแนวความคิดของความต้องการทั้ง 3 ประการดังกล่าว และได้สรุปผลการวิจัยที่น่าสนใจไว้ดังนี้

1. บุคคลที่ต้องการประสบผลสำเร็จสูง จะแสวงหาแนวทางเพื่อก้าวไปข้างหน้า จะใช้ความพยายามเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จ และจะมีความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาต่างๆ จากการศึกษาของแม็คเคลแลนด์พบว่า 85 เปอร์เซนต์ของนักศึกษาที่มีความต้องการประสบผลสำเร็จสูง จะเข้าสู่อาชีพที่ต้องการผู้มีความสามารถที่จะเผชิญกับความเสี่ยงและการตัดสินใจ และมีโอกาสที่ประสบผลสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ เช่น งานการจัดการธุรกิจ เป็นต้น (McClelland, quoted in Mowen and Minor. 1998: 167)

2. บุคคลที่ต้องการความรักความผูกพันสูง แม็คเคลแลนด์มองความต้องการนี้คล้ายกับความต้องการระดับที่ 3 ของมาสโลว์ เขาได้สรุปผู้มีความต้องการทางด้านนี้สูงไว้ว่า พวกนี้ได้จัดลำดับความสำคัญ ความต้องการที่อยากอยู่ร่วมกับผู้อื่น มากกว่าความต้องการเพื่อความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น จากการศึกษาโดยการทดลองการให้มีโอกาสเลือกผู้ช่วยในการทำงานอย่างหนึ่งพบว่า บุคคลที่ต้องการประสบผลสำเร็จสูงจะเลือกผู้ช่วยที่มีคุณสมบัติแสดงถึงความสามารถเป็นสำคัญ ส่วนบุคคลที่ต้องการความรักความผูกพันสูงจะเลือกเพื่อนของเขาเองมาเป็นผู้ช่วยร่วมงาน จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีความต้องการความรัก ความผูกพันสูง จะตัดสินใจโดยยึดถือความสบายใจในการทำงาน มากกว่าที่จะยึดถือความสำเร็จของงาน

3. บุคคลที่มีความต้องการอำนาจบารมีสูง ซึ่งหมายถึง ความปรารถนาอยากได้อำนาจบารมีเพื่อนำไปใช้ควบคุมกำกับผู้อื่น เป็นความต้องการที่จะทำให้คนอื่นมีความประพฤติหรือมีพฤติกรรมตามที่ต้องการ หรือเป็นความต้องการที่จะมีอำนาจในการบังคับบัญชาและมีอิทธิพลเหนือหรือมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นนั่นเอง

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีอีกทฤษฎีหนึ่งซึ่งขยายความทฤษฎีของมาสโลว์ ทฤษฎีนี้ได้แก่ ทฤษฎีองค์ประกอบคู่ของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory) (สาคร คุณชื่น 2543: 25-26; อ้างอิงจาก Herzberg. 1966: 48-52) ซึ่งสรุปว่ามีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบในงานของแต่ละบุคคล กล่าวคือ

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงเพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานปฏิบัติ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์กร ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะปัจจัยที่สามารถสนองตอบความต้องการภายในบุคคลได้ด้วยกันได้แก่

1.1 ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจ และปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้นๆ

1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในการยกย่องชมเชยแสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

1.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ท้าทายให้ต้องลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างดี ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้า หมายถึง ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองค์กร การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

2. ปัจจัยค้ำจุน (Maintenance Factor) หรืออาจเรียกว่า ปัจจัยสุขอนามัย หมายถึง ปัจจัยที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์กร บุคคลในองค์กรจะเกิดความไม่ชอบงานขึ้น และปัจจัยที่มาจากภายนอกบุคคลได้แก่

2.1 โอกาส คือ ความเชื่อของผู้กระทำที่มีต่อสถานการณ์ หรือข้อกำหนดและทางเลือกที่มีอยู่ โอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของบุคคล มักจะตัดสินใจเข้าร่วมในการกระทำ เมื่อได้พิจารณาและเห็นว่าภายใต้สถานการณ์นั้นให้เลือกกระทำได้ ดังนั้นการตัดสินใจเลือกกระทำจึงขึ้นอยู่กับลักษณะโอกาสที่มีในสถานการณ์นั้น

2.2 ความสามารถ คือ การรับรู้ของผู้กระทำเกี่ยวกับพลังขีดความสามารถของบุคคลในการกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนกระทั่งสามารถบรรลุความสำเร็จได้ภายใต้สถานการณ์ที่ผู้กระทำตระหนักถึงความสามารถของบุคคล

2.3 การสนับสนุน คือ การช่วยเหลือ หรือการคัดค้านซึ่งผู้กระทำเชื่อว่ากำลังได้รับหรือคาดว่าจะได้รับจากผู้อื่นในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งตัวเองจะเป็นผู้เลือก

เฮอริชเบอร์ก (Herzberg, 1966) ได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า องค์ประกอบทางด้านจูงใจจะต้องมีค่าเป็นบวกเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในงานขึ้นมาได้ แต่ถ้าเป็นลบก็จะทำให้บุคคลไม่พึงพอใจในงานอย่างใด ส่วนองค์ประกอบทางด้านค้ำจุนหรือสุขอนามัยถ้ามีค่าเป็นลบ บุคคลจะมีความรู้สึกไม่พึงพอใจในงานแต่อย่างใด เนื่องจากองค์ประกอบทางด้านปัจจัยค้ำจุนหรือสุขอนามัยนี้มีหน้าที่ค้ำจุน หรือบำรุงรักษาบุคคลให้มีความพึงพอใจในงานอยู่แล้ว สรุปได้ว่าทั้งสองปัจจัยต้องมีในเชิงบวกเท่านั้น จึงจะทำให้ความพึงพอใจในงานของบุคคลเพิ่มมากขึ้น

แรงจูงใจของมนุษย์มีมากมายหลายอย่าง เราถูกจูงใจให้มีการกระทำหรือพฤติกรรมหลายรูปแบบ เพื่อหาน้ำและ อาหารมาดื่มกิน สนองความต้องการทางกาย แต่ยังมีความต้องการมากกว่านั้น เช่น ต้องการความสำเร็จ ต้องการเงิน ค่าชมเชย อำนาจ และในฐานะที่เป็นสัตว์สังคม คนยังต้องการมีอารมณ์ผูกพันและอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่น แรงจูงใจ จึงเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก แรงจูงใจ แบ่งตามลักษณะของการแสดงออกทางพฤติกรรม ได้ 2 ประเภท (อารี พันธุ์มณี, 2538: 181) คือ

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นสภาวะบุคคลต้องการที่จะกระทำ หรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเอง ไม่ต้องอาศัยการชักจูงจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น ต้องการเรียนหนังสือเพื่อต้องการความรู้ ทำงานเพราะต้องการความสนุกและความชำนาญ ซึ่งความต้องการหรือความสนใจพิเศษ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของแต่ละบุคคลจะผลักดันให้บุคคลสร้างพฤติกรรมขึ้น ได้แก่ ความอยากรู้ อยากเห็น ความสนใจ ความรัก ความศรัทธา เป็นต้น

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เงินเดือน ปรียญาบัตร ความก้าวหน้า รางวัล ค่าชมเชย

การแข่งขัน การดิเตียน ทำให้บุคคลมองเห็นเป้าหมาย จึงเร้าให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมายนั้น

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528: 227) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นพร้อมกับความต้องการมีชีวิต การดำรงชีวิต ไม่จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้แต่อย่างใด แรงจูงใจประเภทนี้ ได้แก่ ความหิว คนเราต้องการอาหารเข้าสู่ร่างกายเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครองความปลอดภัย เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางจิตใจและสังคม แรงจูงใจประเภทนี้ค่อนข้างจะสลับซับซ้อน เกิดขึ้นจากสภาพสังคม วัฒนธรรม การเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับและเป็นสมาชิกอยู่ แยกออกได้ดังนี้

2.1 ความต้องการที่เกิดจากสังคม ที่เป็นมรดกตกทอดทางวัฒนธรรมและกลายมาเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวของแต่ละคน

2.2 ความต้องการทางสังคมที่เกิดจากการเรียนรู้ เราต้องมีประสบการณ์และการเรียนรู้มาก่อน จึงจะเข้าใจและเลือกปฏิบัติได้

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2530: 51-52) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการของบุคคลที่จะกระทำการกิจกรรมเพื่อที่จะทำให้ตนเองมีความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถและตนเองเป็นผู้ลิขิตชีวิตของตนเอง เมื่อไรที่สามารถทำงานจนประสบผลสำเร็จได้ก็จะเกิดความพึงพอใจ

2. แรงจูงใจภายนอก (External Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับการกระตุ้นจากสิ่งจูงใจนอกตัวบุคคล เช่น เงิน การเลื่อนตำแหน่ง โบนัส ค่าชม เป็นต้น การใช้แรงจูงใจภายนอกในการกระตุ้นให้คนทำงาน เป็นเรื่องที่มีมาช้านานจนกลายเป็นเรื่องปกติวิสัย

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2528: 112-113) ได้แบ่งประเภทของแรงจูงใจทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliation Motive) การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขเป็นสิ่งจำเป็นที่มนุษย์ทุกคนปรารถนาที่จะให้เป็นไป การมีเงินทองใช้สอย มีสิ่งอำนวยความสะดวกและความสุขสบายอย่างครบครัน คงจะไม่ทำให้บุคคลมีความสุขอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะธรรมชาติแล้วมนุษย์มีความต้องการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ได้แก่ การเป็นที่ยอมรับของคนอื่น การได้รับความนิยมนิยมชอบจากคนอื่น หรือความรักใคร่ชอบพอกับคนอื่น

2. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) ลักษณะที่สำคัญของมนุษย์ประการหนึ่ง ได้แก่ ความต้องการที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือคนอื่น ๆ ในสังคม ซึ่งลักษณะอันนี้ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจ กระทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ เพราะเกิดความรู้สึกว่าการกระทำอะไรได้เหนือคนอื่นเป็นความภาคภูมิใจอย่างหนึ่งของคน จึงเป็นสาเหตุให้เกิดแรงจูงใจใฝ่อำนาจ

3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจประเภทหนึ่งที่ดูเหมือนว่าจะกล่าวถึงมากกว่าแรงจูงใจทางสังคมประเภทอื่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจ

ที่เกิดขึ้นหลังจากการคาดหวังของบุคคล ซึ่งอาจจะได้พบหรือมีประสบการณ์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเป็น
รอยประทับใจมาตั้งแต่เล็กๆ แล้วเขาก็พยายามที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จอันนั้น

จากเอกสารดังกล่าวพอสรุปได้ว่า แรงจูงใจของบุคคลสามารถแบ่งได้เป็นแรงจูงใจด้าน
ร่างกาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลสิ่งเร้าภายนอก แรงจูงใจทั่วไปซึ่งเกิดจากความอยากรู้อยากเห็น เข้า
ร่วมกิจกรรมเพื่อต้องการความรัก ความอบอุ่น หรือต้องการแสดงความสามารถด้วยตนเองและ
แรงจูงใจด้านสังคมเป็นความต้องการการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องการ
ได้รับการยกย่อง ต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความสำเร็จในชีวิต แรงจูงใจแบ่งตามเหตุผล
ของการแสดงออกของพฤติกรรมได้เป็น 2 ลักษณะ คือ แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก โดย
แรงจูงใจภายในจะมีคุณค่ามากกว่าแรงจูงใจภายนอก เพราะพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจภายในมี
พลังมากกว่าพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ความหมายของการรับรู้

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2532: 169) ให้ความหมายของคำว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการ
แปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากระทบกับประสาทสัมผัสต่างๆ ของคนและการแปลความหมาย
ขึ้นอยู่กับการประสบการณ์ในอดีตและสภาพจิตใจในปัจจุบัน

รัจรี นพเกตุ (2539: 1) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการประมวลและตีความ
ข้อมูลต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเราที่ได้จากความรู้สึก

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2540: 110) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การรู้ รู้จักสิ่งต่างๆ สภาพ
ต่างๆ ที่เป็นสิ่งเร้ามาทำปฏิกิริยากับตัวเราเป็นการแปลอาการสัมผัสให้มีความหมายขึ้น เกิดเป็น
ความรู้สึกเฉพาะตัวสำหรับบุคคลนั้นๆ

นักจิตวิทยาได้ให้ความหมายการรับรู้แตกต่างกันออกไปดังนี้

1. การรับรู้ หมายถึง การตีความหมายจากการรับสัมผัส (Sensation) ในการรับรู้ นั้น ไม่
เพียงแต่มองเห็น ได้ยินหรือได้กลิ่นเท่านั้น แต่ต้องรับรู้ได้ว่าวัตถุหรือสิ่งที่เรารับรู้ นั้นคืออะไร มี
รูปร่างอย่างไร เป็นต้น

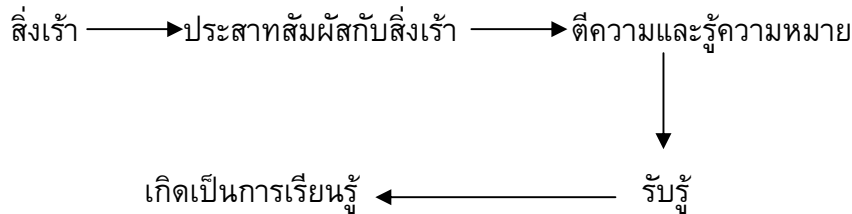
2. ในแง่ของพฤติกรรม การรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดแทรกอยู่ระหว่างสิ่งเร้าและการ
ตอบสนองสิ่งเร้า ดังนี้

สิ่งเร้า (Stimulus) → การรับรู้ (perception) → การตอบสนอง (responses)

ดังนั้น สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่คนเรามีประสบการณ์กับวัตถุ หรือ
เหตุการณ์ต่างๆ โดยอาศัยอวัยวะสัมผัส

ความสำคัญของการรับรู้

การรับรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ ถ้าไม่มีการรับรู้การเรียนรู้ก็เกิดขึ้นไม่ได้ สังเกตได้จากกระบวนการดังนี้

การเรียนรู้ก็มีผลต่อการรับรู้ครั้งใหม่ เนื่องจากความรู้ ความจำเดิมจะช่วยแปลความหมายให้ทราบว่าคืออะไร มีความสำคัญต่อเจตคติ อารมณ์ และแนวโน้มของพฤติกรรม เมื่อรับรู้แล้วย่อมเกิดความรู้สึกและมีอารมณ์ พัฒนาเป็นเจตคติ แล้วพฤติกรรมก็ตามมาในที่สุด

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้

สำหรับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้นั้นสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า

- 1.1 ความเข้มและขนาด
- 1.2 ความผิดแผกกัน
- 1.3 การกระทำซ้ำ
- 1.4 การเคลื่อนไหว

2. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากบุคคล

- 2.1 ความสนใจ
- 2.2 ความคาดหวัง
- 2.3 ความต้องการ
- 2.4 การเห็นคุณค่า

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข่าวสาร

พิชา รุจินาม (2544: 14-18) ได้สรุปเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารไว้ดังนี้

ผู้รับข่าวสาร อาจหมายถึงบุคคลเพียงคนเดียว เช่น การคุยระหว่าง 2 คน หรืออาจหมายถึงกลุ่มบุคคลก็ได้ในการติดต่อสื่อสารนั้น บุคคลที่เป็นผู้รับสารอาจเปลี่ยนเป็นผู้ส่งสารในเวลาอื่นได้ เช่น ในการพูดคุยกันผู้รับสารอาจกลายเป็นผู้ส่งสาร

ผู้รับสาร มีความสำคัญต่อการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการติดต่อสื่อสาร และผู้รับสารมีอิทธิพลต่อองค์ประกอบอื่นของการสื่อสารอีกด้วย นอกจากนี้ควรพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารจะไม่เกิดขึ้น ถ้าหากไม่ได้พิจารณาถึงปัจจัยของผู้รับสาร หรือ คุณลักษณะของผู้รับสารในฐานะที่เป็นผู้รับการติดต่อสื่อสารโดยตรง

การส่งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอันเกี่ยวข้องกับผู้รับสารหลายประการด้วยกันคือ

1. ความต้องการของผู้รับสาร โดยทั่วไปแล้วในการรับข่าวสารของแต่ละบุคคลนั้นจะเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตน ประกอบด้วย

1.1 ต้องการข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับตน

1.2 ต้องการข่าวสารที่สอดคล้องกับความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของตน

1.3 ต้องการประสบการณ์ใหม่

1.4 ต้องการความสะดวกและรวดเร็วในการรับสาร

2. ความแตกต่างของผู้รับสาร ผู้รับสาร แต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันในหลายๆ ด้าน ได้แก่ วัย เพศ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม

3. ความตั้งใจ และประสบการณ์เดิม ในขณะที่มีความต้องการจะช่วยให้บุคคลรับรู้ข่าวสารได้ดีกว่า ดังคำกล่าวที่ว่า เราเห็นในสิ่งที่อยากเห็น และได้ยินในสิ่งที่ต้องการได้ยิน ดังนั้น ความตั้งใจ และประสบการณ์เดิมของผู้รับสารจึงมีความสำคัญต่อผู้รับสารเช่นกัน

4. ความคาดหวังและความพึงพอใจ ความคาดหวัง เป็นความรู้สึกที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของคนในการที่จะตีความต่อสภาพแวดล้อมเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ ส่วนความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร คือ ความพึงพอใจในข่าวสารที่ได้รับ เพราะข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับนั้นผู้รับสารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ และการปฏิบัติงานต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้ ดังนั้นผู้ให้ข่าวสารและบริการจึงควรศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวของบุคคล เพื่อจะได้ให้ข่าวสารและได้บริการอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เพราะฉะนั้น การสร้างความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารให้เกิดขึ้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ในเรื่องของข่าวสารที่ได้รับ ความเพียงพอของข่าวสารและช่องทางของการติดต่อสื่อสารแล้ว ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยผู้รับสารซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับความแตกต่างของบุคคลด้วย ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างของบุคคลเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างหนึ่ง

จากแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การที่บุคคลได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากสื่อดังต่อไปนี้ คือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจในรูปแบบที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ และแรงจูงใจของบุคคล จึงทำให้บุคคลจำเป็นต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้พิจารณาแยกแยะถึงคุณประโยชน์ของข่าวสารที่ได้รับ

แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นสภาวะความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นตัวกำหนดทิศทาง หรือเป็นตัวกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

แคทซ์ (Katz. 1960) ได้ให้คำจำกัดความทัศนคติในลักษณะที่คล้ายคลึงกันและขยายความให้ชัดเจนขึ้น คือ ทัศนคติเป็นสิ่งที่มุ่งใจให้บุคคลประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งในรูปแบบของความชอบ หรือไม่ชอบ ทัศนคติจะรวมความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบและความรู้หรือความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งนั้น คุณลักษณะของมันและส่วนที่สัมพันธ์กับสิ่งอื่น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 16-19) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความเชื่อความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ และอื่นๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และทัศนคติเป็นนามธรรมและเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงออกด้านการปฏิบัติ แต่ทัศนคติไม่ใช่แรงจูงใจและแรงขับ หากแต่เป็นสภาพแห่งความพร้อมที่จะโต้ตอบและแสดงให้ทราบถึงแนวทางของการสนองตอบของบุคคลต่อสิ่งเร้า

ด้วยเหตุนี้การจะศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ จึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจทัศนคติ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการกระทำ ซึ่งหมายถึงว่าถ้าเรารู้ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งหนึ่ง เราจะสามารถใช้ร่วมกับตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นว่า ตัวแปรจิตวิทยา สังคม เศรษฐกิจ หรือตัวแปรภูมิหลังอื่นๆ เพื่อใช้ทำนายหรืออธิบายการกระทำได้ เช่น การศึกษาพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา การยอมรับนวัตกรรมด้านต่างๆ ทัศนคติและตัวแปรที่เกี่ยวข้องจะช่วยแก้ปัญหาและเพิ่มความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ดียิ่งขึ้น

คุณลักษณะของทัศนคติ

คุณลักษณะของทัศนคติได้มีผู้เขียนไว้และเห็นพ้องต้องกัน เป็นคุณลักษณะที่น่าสนใจศึกษาและคิดว่าน่าจะมีประโยชน์ได้นำเสนอไว้ คือ

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ นักวิชาการด้านทัศนคติจำนวนไม่น้อย เป็นต้นว่า ออลพอร์ท (Allport. 1950) ชอร์ และ ไรท์ (Shaw and Wright. 1956) ให้ความเห็นตรงกันว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ประสบการณ์มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ การสะสมประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการปะทะสังสรรค์กับสิ่งต่างๆ ในสังคม เป็นต้นว่า บุคคล สิ่งของ สถานการณ์แวดล้อม และความผันแปรในสังคม มีผลโดยตรงต่อทัศนคติ การศึกษาและทำความเข้าใจทัศนคติจำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้มาอธิบาย ซึ่งหมายถึงว่าจะต้องเกี่ยวพันกับเรื่องการเรียนรู้ แรงจูงใจ ความสนใจที่จะเลือกรับรู้ในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ การเพิ่มความรู้และประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

2. ทศนคติมีคุณลักษณะของการประเมิน (evaluative nature) ทศนคติเกิดจากการประเมินความคิดหรือความเชื่อที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับสิ่งของ บุคคลอื่น หรือเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็นสื่อกลางทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง ออัสกู๊ด และคณะ (Osgood et al. 1957) ได้แสดงความคิดอย่างเด่นชัดและเน้นให้เห็นข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ทศนคติมีธรรมชาติของการประเมิน เป็นความคิดหรือความเชื่อที่มีความรู้สึกแฝงอยู่ด้วย การที่บุคคลหนึ่งจะมีทศนคติอย่างไรต่อสิ่งใด ขึ้นอยู่กับผลการประเมินความรู้ ความคิด หรือความเชื่อที่มีเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินเกิดความรู้สึกทางบวกหรือลบต่อสิ่งดังกล่าว ผลการประเมินอาจแตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ตัวอย่างเช่น ทศนคติต่อสิ่งเดียวกันอาจแตกต่างกันตาม เพศ อายุ หรืออาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวมีความรู้และประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน

3. ทศนคติมีคุณภาพและความเข้ม คุณภาพและความเข้มของทศนคติจะเป็นสิ่งบอกถึงความแตกต่างของทศนคติที่แต่ละคนมีต่อสิ่งต่างๆ เครธ (Kreth. 1962) กล่าวว่าคุณภาพของทศนคติเป็นสิ่งที่ได้จากการประเมิน เมื่อบุคคลประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็อาจมีทศนคติทางบวก (ความรู้สึกชอบ) หรือทศนคติทางลบ (ความรู้สึกไม่ชอบ) ต่อสิ่งนั้น นั่นคือก่อให้เกิดสภาวะความพร้อมที่จะเข้าหาหรือหลีกเลี่ยงสิ่งดังกล่าว ส่วนความเข้มจะบ่งถึงความมากน้อยของทศนคติทางบวกหรือลบ หรือบ่งชี้ระดับการประเมิน เช่น ชอบมาก ชอบปานกลาง ชอบน้อย

4. ทศนคติมีความคงทนไม่เปลี่ยนแปลง นักจิตวิทยาสังคมหลายท่านเป็นต้นว่า เซอร์รีฟ (Sherif. 1965) และ โรคิช (Rokeach. 1972) กล่าวถึง ทศนคติที่ฝังแน่นลึกซึ้ง เนื่องจากสิ่งทีประเมินมีความชัดเจนถูกต้องแน่นอน หรือในกรณีที่มีการสะสมประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้น โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้มานานพอ ในกรณีเช่นนี้การเพิ่มความรู้ใหม่หรือประสบการณ์ใหม่ หรือแม้การบังคับให้แสดงพฤติกรรมนั้นๆ อยู่เสมอ ก็อาจจะไม่มีผลทำให้ทศนคติที่กล่าวข้างต้นเปลี่ยนแปลง ทศนคติทำนองนี้จะสามารถใช้ทำนายหรืออธิบายพฤติกรรมในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันในเวลาต่อมาได้อย่างถูกต้อง

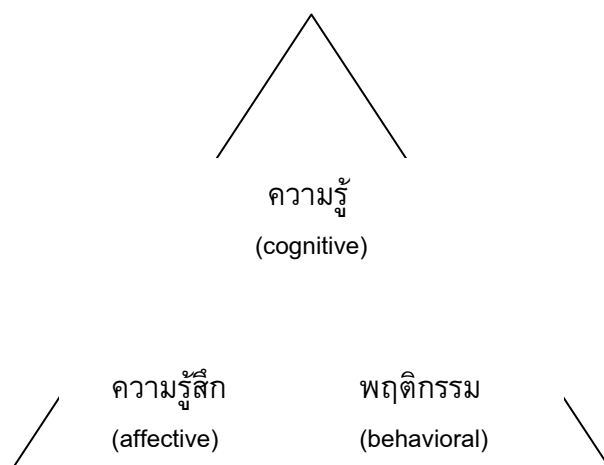
5. ทศนคติต้องมีสิ่งที่หมายถึงที่แน่นอน นั่นคือ ทศนคติต่ออะไร ต่อบุคคล ต่อสิ่งของหรือต่อสถานการณ์ จะไม่มีทศนคติลอยๆ ที่ไม่หมายถึงสิ่งใด และบุคคลจะต้องมีความรู้ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้น ทศนคติจะแตกต่างกันตามระดับความแน่นอนชัดเจน และขอบเขตโครงสร้าง ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวน ชนิด และคุณลักษณะของส่วนประกอบของสิ่งนั้น การที่ทศนคติต้องมีสิ่งที่หมายถึงที่แน่นอนนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทศนคติแตกต่างจากแรงผลักดันภายในบุคคลชนิดอื่นๆ เป็นต้นว่า นิสัย แรงขับ และแรงจูงใจ ตัวอย่างเช่น แรงจูงใจจะมีเป้าหมายเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดแรงผลักดัน แทนที่จะเป็นบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์

6. ทศนคติมีลักษณะความสัมพันธ์ ทศนคติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งของ บุคคลอื่นหรือสถานการณ์ และความสัมพันธ์นี้เป็นความรู้สึกงูใจ ฟิชบายน์ และ ไอเซน (Fishbein and Ajzen. 1975) กล่าวว่าความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นจะทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยง ฉะนั้นเมื่อมีการประเมินความเชื่อความสัมพันธ์ในรูปแบบดังกล่าวก็จะเกิดขึ้นในโครงสร้างของทศนคติ นอกจากความสัมพันธ์ข้างต้นยังมีความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละทศนคติ ทั้งนี้เนื่องจากทศนคติต่อสิ่งใด

สิ่งหนึ่งจะประกอบด้วยหลายทัศนคติที่มีระดับความสัมพันธ์แตกต่างกัน ในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันเองสูงก็จะรวมตัวเป็นมิติตามคุณลักษณะ หรือองค์ประกอบของสิ่งนั้น สิ่งทีทัศนคติหมายถึง มิติเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเมื่อรวมกันก็จะเป็นมิติของความรู้สึก หรือทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น ความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นเกิดจากคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันของส่วนต่างๆ ของสิ่งที่กล่าวถึง ความสัมพันธ์นี้ยิ่งสูงมากเท่าใด การรวมตัวของแต่ละทัศนคติก็จะยิ่งแน่นแฟ้น ความแน่นแฟ้นจะเป็นตัวบ่งชี้ความคงทนไม่เปลี่ยนแปลงของทัศนคติ และความแม่นยำในการทำนายพฤติกรรม

องค์ประกอบของทัศนคติ

ฮอฟแลนด์ (Hovland. 1960) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความคิดที่มีความรู้สึกแฝงอยู่ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดการกระทำต่อสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ทางสังคมนั้น คำจำกัดความนี้เสนอแนะว่า ทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้หรือความคิด (cognitive) ความรู้สึก (affective) และ พฤติกรรม (behavioral)

ลักษณะโครงสร้างของทัศนคติ

พอสรุปได้ว่าทัศนคติมีโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. ขนาดหรือระดับความเข้ม หมายถึง ระดับมากน้อยของทัศนคติ (ความชอบมาก-น้อย) ทัศนคติที่มีระดับความเข้มมากจะเปลี่ยนยากกว่าทัศนคติที่มีระดับความเข้มน้อย
2. ความซับซ้อน หมายถึงว่าทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะมีความเชื่อหลายอย่างเป็นพื้นฐาน
3. อันดับความสำคัญ ถ้าทัศนคติยิ่งฝังลึกมากเท่าใด ก็ยิ่งมีความสำคัญต่อผู้เป็นเจ้าของมากเท่านั้น

4. ความเด่น ทศนคติที่เด่นในความคิดคำนึงของผู้เป็นเจ้าของย่อมจะกระตุ้นให้เกิดการกระทำได้ง่ายกว่าทศนคติที่มีลักษณะตรงข้าม

การวัดทศนคติ

เนื่องจากทศนคติมีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลอย่างมาก การวัดทศนคติเป็นการวัดภาวะความโน้มเอียงในการแสดงออก ไม่ใช่เป็นการกระทำแต่เป็นความรู้สึก ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม บุคคลอาจไม่ให้อรรถาธิบายความจริงด้วยความจริง เพราะเป็นเรื่องส่วนตัวและการแสดงออกต่อเรื่องใดนั้นไม่ว่าจะเป็นด้วยวาจา หรือการเขียนก็ตามบุคคลจะไตร่ตรองถึงความเหมาะสมของสภาพการณ์ทางสังคมคือ ตามค่านิยม ตามการยอมรับ และไม่ยอมรับและการเห็นชอบหรือไม่ชอบของคนส่วนใหญ่ในสังคม ดังนั้นการวัดทศนคติ จึงจะต้องคำนึงถึงหลักการข้อควรคำนึงและเครื่องมือในการวัดทศนคติ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2531: 181- 183)

1. หลักการวัดทศนคติ

การวัดทศนคติมีหลักการเบื้องต้นที่จะต้องพิจารณา 3 ประการ คือ

1.1 เนื้อหา การวัดทศนคติต้องมีสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้แสดงปฏิกิริยาทำที่ออกมา สิ่งเร้าโดยทั่วไปได้แก่เนื้อหาที่ต้องการวัด เช่น ต้องการวัดทศนคติต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวของบุคคล เนื้อหาที่เป็นสิ่งเร้าในที่นี้คือ สถานการณ์การตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ซึ่งได้แก่ การเลือกคู่ครอง อายุแรกสมรส ระยะการมีบุตรคนแรก และคนต่อไป ขนาดของครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นต้น

1.2 ทิศทาง การวัดทศนคติโดยทั่วไปกำหนดให้มีทิศทางเป็นเส้นตรงที่ต่อเนื่องกันเป็นลักษณะซ้าย-ขวา หรือเป็นบวกกับลบ กล่าวคือเริ่มจากเห็นด้วยอย่างยิ่งและลดความเห็นลงเรื่อยๆ จนถึงความรู้สึกเฉยๆ และลดลงต่อไปเป็นไม่เห็นด้วยจนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ลักษณะของการเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอยู่เป็นเส้นตรงเดียวกันและต่อเนื่องกัน

1.3 ความเข้ม กิริยาทำที่หรือความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งเร้านั้น เป็นปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน ถ้ามีความเข้มสูงไม่ว่าจะเป็นในทิศทางใดก็ตาม จะมีความรู้สึกหรือกิริยาทำที่รุนแรงมากกว่าที่มีความเข้มเป็นกลาง

2. ข้อควรคำนึงในการวัดทศนคติ

การวัดทศนคติมีความจำกัดในตัวของมันเองหลายประการ ในการสร้างเครื่องมือวัดจะต้องคำนึงถึงสิ่งที่สำคัญ ได้แก่

2.1 ทศนคติเป็นตัวแปรในลักษณะสมมติ ซึ่งในการศึกษาต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ยุกยากซับซ้อนที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย ดังนั้น การศึกษาต้องใช้เวลาในการศึกษานานๆ และต้องระมัดระวังในการสร้างแบบวัดเป็นพิเศษด้วย

2.2 ทศนคติจะวัดได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ฉะนั้นในการวัดทศนคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกให้เห็นนั้น จะต้องเลือกให้เป็นตัวแทนของกิริยาที่แสดงออกทั้งหลายทั้งปวงที่บุคคลแสดงออกให้เห็น นั่นคือ ข้อความวัดทศนคติต้องครอบคลุมในประเด็นที่ต้องการวัดทั้งหมด

2.3 ทศนคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ และความรู้สึก ฉะนั้นในการวัดทศนคติจะต้องไม่ถามข้อเท็จจริง และข้อความที่ถามต้องไม่มีคำถามที่มีคำตอบถูกผิดอย่างเด่นชัด

2.4 ทศนคติเป็นเรื่องที่มีความหมายไม่แน่นอนและมีขอบเขตกว้างขวางมาก การวัดทศนคติในแต่ละเรื่องจะต้องให้ความหมายและขอบเขตในเรื่องที่จะวัดให้ชัดเจน มิฉะนั้นจะทำให้วัดทศนคติผิดโดยไม่ตั้งใจ หรือไม่ก็วัดทศนคติหลายเรื่องพร้อมกันทั้งๆ ที่ต้องการวัดเพียงเรื่องเดียว

2.5 ทศนคติเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงได้ การเปลี่ยนแปลงของทศนคติในแต่ละเรื่องจะแตกต่างกัน ฉะนั้นการวัดจะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงและความคงอยู่ของทศนคตินั้นๆ ด้วย

3. เครื่องมือวัดทศนคติ

เครื่องมือวัดทศนคติโดยทั่วไปเรียกว่า มาตรฐานวัดทศนคติ มีอยู่ 4 ชนิด ที่นิยมใช้คือ มาตรฐานวัดแบบของเธอร์สโตน (Thurstone Scale) มาตรฐานวัดแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มาตรฐานวัดแบบของกัตต์แมน (Guttman Scale) และมาตรฐานวัดแบบของออสกู๊ด (Osgood Scale)

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า ทศนคติ หมายถึง ปฏิบัติการของความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น และปฏิบัติการที่ตอบออกมาจะตีลังมากน้อยเพียงใด ระดับการไตร่ตรองมีเหตุผลแค่ไหน แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับคือ

1 .ความรู้ (Cognitive Component) บุคคลใดจะมีทศนคติต่อสิ่งใด จะหวังมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งนั้นๆ เป็นเรื่องของการไตร่ตรอง มีตรรกมีเหตุผลกำกับ

2. ความรู้สึก (Feeling Component) เป็นเรื่องของความรู้สึกที่ผูกพันอยู่กับอารมณ์โดยไม่ต้องมีเหตุผลมีตรรกกำกับ ความรู้สึกเหล่านั้น เช่น ชอบ ไม่ชอบ

3. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ (Action Tendency Component) เป็นองค์ประกอบที่รวมตัวมาจากความรู้ และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ

ความหมายและความสำคัญของนันทนาการ

ความหมายของนันทนาการ ได้มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกี่ยวกับนันทนาการให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2541: 2-3) กล่าวว่า นันทนาการ หมายถึง ประสบการณ์แห่งความสุขความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนเรา ที่เลือกประกอบในเวลาว่างจากกิจกรรม เช่น การว่างจาก งานประจำ เวลานอนหรือเวลาที่ประกอบกิจวัตรประจำวันตามความสนใจ ตามความพอใจ ไม่หวังผลตอบแทนจากกิจกรรม และควรเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางกาย จิตใจ

อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่น การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี การไปงานเลี้ยง สังสรรค์ การท่องเที่ยว ฯลฯ

สมบัติ กาญจนกิจ (2542: 16-17) ได้ให้ความหมาย ดังนี้

1. นันทนาการ หมายถึง การทำให้สดชื่น เสริมสร้างพลังงานขึ้นมาใหม่ หลังจากการใช้พลังงานแล้วก่อให้เกิดความเหนื่อยเมื่อยล้าทางร่างกาย ทางสมองและจิตใจ กิจกรรมนันทนาการที่บุคคลเข้าร่วมในช่วงเวลาว่าง จะช่วยขจัด หรือผ่อนคลายความเหนื่อยเมื่อยล้าทางด้านร่างกายและจิตใจ ในความหมายนี้นันทนาการจึงเป็นการตอบสนองความต้องการทางกายและจิตใจของบุคคล และสังคม

2. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลเข้าร่วมในช่วงเวลาว่าง โดยไม่มีการบังคับ และจะเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ แล้วส่งผลก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุข รวมทั้งความสนุกสนาน หรือความสุขสงบ

3. นันทนาการ หมายถึง กระบวนการ หรือประสบการณ์ ที่ทำให้บุคคลเกิดความสุข โดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลาว่างเป็นสื่อ ก่อให้เกิดการพัฒนา หรือการเจริญงอกงาม ทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล

4. นันทนาการเป็นสถาบันทางสังคม หรือแหล่งศูนย์กลางของสังคม เพื่อให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ แล้วก่อให้เกิดการพัฒนาทางอารมณ์และพัฒนาเจริญงอกงามทางร่างกาย จิตใจ และสังคม

สาลี ปาลกะวงศ์ (2540: 9) นันทนาการ คือ กิจกรรมต่างๆ ที่สร้างความสัมพันธ์กับสภาวะ หรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสนใจและประสบการณ์ของแต่ละคน นันทนาการเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงออกซึ่งความพึงพอใจตามความต้องการ จึงควรมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นอกจากนี้ นันทนาการควรเป็นกิจกรรมอาสาสมัครที่บุคคลสามารถร่วมได้โดยไม่มีการบังคับ ก่อให้เกิดความพอใจในเวลาว่าง

บรรจง คณวรัตน์ (2531: 31) กล่าวว่า นันทนาการ หมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในช่วงที่มีเวลาว่างจากงานประจำหรือการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ตนเองมีความสนใจขณะมีเวลาว่าง เพื่อเพิ่มทักษะประสบการณ์ และการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นก็จะเป็นไปด้วยความสมัครใจเป็นการทำงานที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสร้างสรรค์งานขึ้นมาใหม่ หรือเป็นการเข้าร่วมทำกิจกรรมหนึ่งเพื่อลดเวลาว่างที่ตัวเองมีอยู่ให้น้อยลง เป็นการลดความเครียดทั้งทางกายและทางอารมณ์ให้หมดหรือลดน้อยลงกลับเป็นคนใหม่ที่มีพลังมีความสดชื่นที่เต็มไปด้วยพลังพร้อมที่จะทำงานหรือเผชิญโชคต่อไป

กล่าวโดยสรุป นันทนาการ (Recreation) หมายถึง กิจกรรมที่ทำในเวลาว่างจากงานประจำ โดยไม่มีการบังคับ ทำด้วยความสมัครใจตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เพื่อลดความตึงเครียด ทำให้เกิดความสนุกสนาน ร่าเริง และเกิดพัฒนาทางกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมต่างๆ นี้จะต้องไม่ผิดกฎหมาย วัฒนธรรม และประเพณี โดยกิจกรรมนันทนาการนี้จะช่วยปรับความสมดุลให้เข้ากับคุณภาพชีวิต

ความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ

พีระพงศ์ บุญศิริ (2542: 39) ให้ความหมายของความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการว่าเป็นกิจกรรม มีหลายรูปแบบ ไม่จำกัดเวลา เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ อาสาเข้าร่วมอย่างเต็มใจใช้เป็นกิจกรรมเพื่อการบำบัดทั้งร่างกายและจิตใจ มีจุดมุ่งหมายและประโยชน์ของนันทนาการ ให้ความสนุกสนาน ลดปัญหาเด็กเกเร ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดี ใช้ฝึกฟื้นฟูผู้ป่วยสร้างความสามัคคีในกลุ่มและความรู้สึกอนุรักษวัฒนธรรมชาติ

สมบัติ กาญจนกิจ (2542: 52-53) ได้กล่าวว่า นันทนาการเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่าวิถีการดำเนินชีวิตของคนเรานั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจนเป็นผลให้ต้องมีปัจจัยที่หาเพิ่มเติมจากปัจจัยสี่ประการ ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ ยารักษาโรคและอาหาร ปัจจัยที่หานี้ก็คือ การพักผ่อนหรือกิจกรรมนันทนาการ จากการเปลี่ยนแปลงนี้เอง ทำให้นันทนาการเริ่มมีบทบาท และมีความสำคัญต่อสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก ซึ่งในส่วนต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงความสำคัญของนันทนาการว่ามีความสำคัญต่อส่วนใดบ้างดังต่อไปนี้คือ

1. ประชากรในสังคม นันทนาการเป็นสื่อที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังนั้นนันทนาการจึงมีความสำคัญต่อประชากรในสังคมเป็นอย่างยิ่ง

2. ครอบครัวได้จัดได้ว่าเป็นสังคมหน่วยย่อยที่เล็กที่สุด ซึ่งในปัจจุบันนี้สัมพันธภาพของสมาชิกภายในครอบครัวไม่ค่อยแน่นแฟ้นเหมือนสมัยก่อนๆ เพราะว่าทุกคนต่างมีความจำเป็นในการทำมาหากินสภาพแวดล้อมที่ต้องแข่งขันทั้งกับเวลาและแข่งขันกับคนอื่นๆ ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมีโอกาสนี้จะได้พบปะกันมากนัก ดังนั้นกิจกรรมนันทนาการจะเป็นสื่อสำคัญที่จะช่วยสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว นอกจากนี้กิจกรรมนันทนาการยังช่วยลดปัญหาการใช้เวลาว่างให้กับสมาชิกในครอบครัวด้วยเป็นผลทำให้ผู้นำของครอบครัวได้ทำบทบาทของตนเองได้ดีขึ้น

3. ชุมชน นันทนาการช่วยพัฒนาชุมชนให้มีความสมบูรณ์ในหลายๆ ด้านด้วยกันคือ

- 3.1 ช่วยสร้างคนให้เป็นสมาชิกที่ดีมีเหตุผล เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความขยันขันแข็ง ทั้งนี้เพราะกิจกรรมนันทนาการช่วยให้การเสริมสร้างสมาชิกที่ดีให้กับชุมชน เพราะว่าพวกเขาเหล่านั้นได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการร่วมกิจกรรมนันทนาการ และในกิจกรรมนันทนาการบางประเภท เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ จะช่วยให้สมาชิกในสังคมรู้จักเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น

- 3.2 ลดปัญหาอาชญากรรม ในชุมชนที่สงบสุขย่อมไม่มีปัญหาอาชญากรรม ถ้าหากเราพิจารณาถึงปัญหาอาชญากรรมแล้วจะพบว่าสาเหตุที่สำคัญอันหนึ่งก็คือ การปล่อยให้คนบางประเภทโดยเฉพาะวัยรุ่นอยู่ว่างมากเกินไปจนทำให้เกิดการหมกมุ่นอยู่กับอบายมุขและประพฤติตนก่ออาชญากรรมดังกล่าวดังนั้นถ้าหากในชุมชนมีโปรแกรมนันทนาการให้กับบุคคลเหล่านี้ก็จะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมได้

3.3 ช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งนี้เพราะว่านันทนาการนั้นจะครอบคลุมไปถึงเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงาม เป็นการป้องกันปัญหาผลกระทบจะได้อีกทางหนึ่งด้วย การจัดสวนหย่อม กีฬาหรือการจัดสวนดอกไม้ประดับก็จะช่วยรักษาความสมดุลทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ดังนั้นถ้าหากชุมชนใดก็ตามขาดกิจกรรมนันทนาการหรือมิได้มีการวางแผนนันทนาการไว้ก็อาจจะมีปัญหาทางด้านมลภาวะได้

4. ประเทศชานันทนาการ มีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่ากิจกรรมนันทนาการจะช่วยลดปัญหาความประพฤติของประชาชนลงได้อย่างมากจนอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมนันทนาการจะช่วย สร้างความสงบสุขภายในได้เป็นอย่างดี เพราะเมื่อคนในชาติได้เล่นได้ออกกำลังกาย ก็ทำให้มีสุขภาพดีทำให้รัฐบาลไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และเมื่อคนมีสุขภาพดีได้มีโอกาสผ่อนคลายความตึงเครียดจะส่งผลให้มีสุขภาพจิตดี ไม่โกรธ หรือ อาฆาตแค้น ย่อมทำให้การทะเลาะวิวาทไม่เกิดขึ้นในสังคม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมนันทนาการมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์โดยสิ้นเชิง ซึ่งกล่าวได้ว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นส่วนหนึ่งที่ผสมกลมกลืนเข้ากับชีวิตมนุษย์ได้อย่างลงตัว และยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้มนุษย์พัฒนาทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ลดปัญหาต่างๆ ในสังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในครอบครัว สังคม และประเทศชาติต่อไป

ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

บัทเลอร์ (Butler. 1959: 237-241) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนันทนาการไว้ ดังนี้

1. ดนตรี
2. ศิลปะและหัตถกรรม
3. ละคร
4. เต้นรำ
5. กิจกรรมทางธรรมชาติและกิจกรรมกลางแจ้ง
6. กิจกรรมทางภาษา วรรณกรรม และที่เกี่ยวข้อง
7. สะสมของเก่า (Collecting)
8. กิจกรรมบริการ

อเนก หงษ์ทองคำ (2542: 18-19) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนันทนาการไว้ดังนี้

1. ศิลปะและหัตถกรรม เป็นงานประเภทสร้างสรรค์ แบ่งได้ดังนี้ การปั้น การแกะสลัก การวาดเขียน การจักสาน การเย็บปักถักร้อย การประดิษฐ์ เป็นต้น

2. การเต้นรำ เป็นกิจกรรมเพื่อการแสดงออก (Performance) แบ่งได้ดังนี้ การเต้นรำพื้นเมือง กิจกรรมเข้าจังหวะ การเต้นรำสร้างสรรค์ การเต้นรำงานสังคม เป็นต้น

3. การละคร เป็นกิจกรรมแสดงเป็นเรื่อง มีบท (Script) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และอาจมีองค์ประกอบอื่นๆ ในการละครเพื่อให้มีความสมบูรณ์ เช่น การเต้นรำ การดนตรี เป็นต้น

4. เกมและกีฬา เป็นกิจกรรมเพื่อการแสดงออก (Performance) อีกชนิดหนึ่งที่มีวิธีการเล่น การแข่งขันที่มีกฎ ระเบียบ และกติกา มีชนิดกีฬาและเกมมากมาย เช่น กีฬากลางแจ้ง กีฬาในร่ม กีฬาทางน้ำ กีฬาส่วนบุคคล กีฬาเป็นทีม เป็นต้น

5. งานอดิเรก เป็นกิจกรรมเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้ความเพลิดเพลินประกอบด้วยกิจกรรมประเภทการสะสม การประดิษฐ์สร้างสรรค์ และประเภทการศึกษา

6. การดนตรีและเพลง เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ให้ความสุข ความสนุกสนาน องค์ประกอบของการดนตรีและเกม คือการแต่งเพลง การร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง การเต้นประกอบเพลง เป็นต้น

7. นันทนาการกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน เพื่อการศึกษา เพื่อสุขภาพทั้งทางกาย อารมณ์และจิตใจ ประกอบกิจกรรมดังนี้ การท่องเที่ยว การอยู่ค่ายพักแรม กีฬากลางแจ้ง การปลูกต้นไม้ และธรรมชาติศึกษา เป็นต้น

8. การอ่าน การเขียน และการพูด เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน และความสัมพันธ์อันดีในสังคม

9. นันทนาการทางสังคม เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในสังคมของบุคคล และกลุ่มที่ยังไม่รู้จักกันให้รู้จักกัน บุคคลและกลุ่มที่รู้จักกันแล้วให้มีความสัมพันธ์อันดีมากยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ส่งเสริมวัตถุประสงค์ดังกล่าวคือ งานฉลองในโอกาสต่างๆ อาทิ วันเกิด วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ งานเลี้ยงสังสรรค์ งานแต่งงาน เป็นต้น

10. กิจกรรมพิเศษ เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นหรือจัดขึ้นเป็นครั้งคราวในโอกาสพิเศษ เพื่อให้บุคคลและกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ เพื่อความสนุกสนาน กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ กิจกรรมตามเทศกาลและประเพณี การแสดง การแสดงสินค้า เป็นต้น

11. งานบริการอาสาสมัคร ในสังคมที่มีความสมบูรณ์ จะต้องมีการอาสาสมัครเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออาสาสมัครไม่หวังค่าตอบแทน เจตนาช่วยสังคม กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ กิจกรรมชมรม สมาคมอาสาสมัครต่างๆ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นต้น

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 48-54) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนันทนาการไว้ทั้งหมด 15 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม
3. กิจกรรมนันทนาการเต้นรำและกิจกรรมเข้าจังหวะ
4. กิจกรรมนันทนาการละคร
5. กิจกรรมนันทนาการ
6. กิจกรรมนันทนาการดนตรีและการร้องเพลง

7. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง
8. กิจกรรมนันทนาการทางสังคม
9. กิจกรรมนันทนาการพิเศษ
10. กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน)
11. กิจกรรมนันทนาการอาสาสมัคร
12. กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา
13. กิจกรรมนันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์
14. กิจกรรมนันทนาการการประเภจิตใจและความสงบสุข
15. กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ

จากการแบ่งประเภทของกิจกรรมนันทนาการจากเอกสารที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจะเห็นได้ว่า ได้มีการแบ่งประเภทใกล้เคียงและคล้ายกัน ในบางกิจกรรมจะมีต่างกันไปบ้าง แต่ทั้งนี้อาจจะมีการเพิ่มเติมในบางกิจกรรมตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์และยุคสมัย

ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ

ตราบใดที่มนุษย์ยังต้องต่อสู้กับชีวิต จากการประกอบอาชีพที่มีลักษณะแตกต่างกันไป บางคนต้องทำงานหนักตลอดวัน และบางคนต้องทำงานทั้งวันทั้งคืน ไม่มีเวลาว่างที่จะพักผ่อน หย่อนใจและไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ทำให้ระบบสังคมสลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น บุคคลควรจะต้องมองเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของนันทนาการ ซึ่งจะช่วยขจัดปัญหาต่างๆ ได้ดังนี้

1. ช่วยให้เรา รู้จักเวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตามปกติคนมีเวลาทำงาน เวลานอน กิจวัตรประจำวันแล้ว ยังมีเวลาว่างเหลืออีกประมาณวันละ 5-7 ชั่วโมง เวลาว่างนี้สามารถที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วยการร่วมกิจกรรมนันทนาการจะได้ประโยชน์ต่อสังคม ดีกว่าปล่อยเวลาให้เสียไปเปล่าประโยชน์ หรือในทางอ้อมๆ

2. ช่วยให้ผู้คนในอาชีพต่างๆ ได้พักผ่อน การมีโอกาสผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยมีเวลาร่วมสนุกสนานในกิจกรรมนันทนาการ ใช้เวลาอื่นๆ ให้เป็นประโยชน์ และสร้างสรรค์

3. ช่วยในทางสุขภาพจิต สังคมปัจจุบันซับซ้อน มีปัญหาต่างๆ ในชีวิตมากมาย สิ่งเหล่านี้เป็นหนทางนำไปสู่สุขภาพจิตเสื่อม การประกอบกิจกรรมนันทนาการจะทำให้สุขภาพดี แจ่มใส ปราศจากความกังวล ปัญหาต่างๆ ก็หมดไป และยังช่วยแก้ไขสุขภาพจิตเสื่อมได้ด้วย

4. ช่วยป้องกันอาชญากรรมและความประพฤติเกเรของเด็ก ปัจจุบันนี้เป็นปัญหาวัยรุ่นที่เกิดขึ้น มีมากมาย ซึ่งเนื่องจากวัยรุ่นเหล่านี้ใช้เวลาว่างเหล่านั้นไปในทางที่ผิด เช่น ลักขโมย ก่ออาชญากรรม

5. ช่วยบำรุงขวัญ ความแข็งแรง และความอดทนของทหาร ตำรวจ นันทนาการทำให้ทหาร ตำรวจมีร่างกายแข็งแรงและร่าเริง สนุกสนาน ไม่ว่าในยามสงบ หรือในยามสงคราม เช่น มี

นักร้อง ไปแสดงให้ความบันเทิงแก่ทหาร ตำรวจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยบำรุงขวัญ บำรุงน้ำใจ ทำให้มีกำลังใจ มีความแข็งแรง อดทนเพื่อหน้าที่

6. ส่งเสริมให้เกิดความสุข ความพอใจ ผู้ที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการชนิดใดนั้นย่อมพอใจในกิจกรรมนั้น ผลที่ได้รับทำให้เขามีความสุขสดชื่น เพลิดเพลิน สนุกสนาน พอใจในชีวิตและสังคม

7. ช่วยให้ความปลอดภัยแก่สังคม ประชาชนในกรุงเทพฯ อยู่กันอย่างหนาแน่นจะหาที่ว่างใช้สำหรับเล่น สำหรับพักผ่อน สนามเด็กเล่นมีไม่พอ จะเห็นได้ว่าเด็กจำนวนมากวิ่งเล่นบนถนนหรือบนทางเท้า ซึ่งอาจเกิดอันตรายได้ ฉะนั้นเพื่อความปลอดภัยแก่เด็ก ควรจัดสนามเด็กเล่น สนามกีฬาให้เพียงพอ

8. ช่วยเสริมความรักความอบอุ่นและความเข้าใจอันดี สมาชิกภายในครอบครัวจะมีโอกาสพบกันเสมอ และได้แสดงความเห็นอกเห็นใจ โดยการใช้กิจกรรมนันทนาการร่วมกัน เพื่อส่งเสริม ความเข้าใจอันดี

9. ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ประชาชนที่รู้จักบำรุงรักษาสุขภาพใช้เวลาว่างในทางที่ถูกไม่สร้างความเดือดร้อนให้สังคม รักความยุติธรรม ไม่เห็นแก่ตัว รักหมู่คณะ มีน้ำใจ รักการให้บริการอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม สิ่งเหล่านี้ก็นับว่าเป็นพลเมืองดี ซึ่งสืบเนื่องจากการเข้าร่วมนันทนาการ

10. ส่งเสริมให้มีการสงวนทรัพยากรธรรมชาติของประเทศชาติ นันทนาการมีนโยบายให้มีการสงวนป่าไม้ เพื่อเป็นวนอุทยานเป็นสวนพฤกษชาติ เพื่อให้ประชาชนได้แสวงหาความสุข ความพอใจ และความเพลิดเพลินจากธรรมชาติที่สวยงาม ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศยังยืนนานไม่มีวันหมดสิ้น

จิรนทร์ ธาณิรัตน์ (2528) ได้สรุปถึงประโยชน์ของนันทนาการไว้ดังนี้

1. ช่วยให้บุคคล และชุมชนได้รับความสุข สนุกสนาน มีความสุขในชีวิต และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. ช่วยให้บุคคล และชุมชนพัฒนาสุขภาพจิต และสมรรถภาพทางกายที่ดี เกิดความสมดุลของชีวิต

3. ช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรม และพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางไม่พึงประสงค์ของเยาวชนและเด็ก การพัฒนาพฤติกรรม และเยาวชนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และเป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพในอนาคต กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ช่วยให้เด็กและเยาวชนเลือกได้ตามความสนใจ และได้ใช้เวลาว่างในการพัฒนาลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ได้

4. ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดี การที่ชุมชนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการ จะได้เรียนรู้ในเรื่องของหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณค่าทางสังคมเสรีประชาธิปไตย ลดความเห็นแก่ตัวสร้างคุณค่า จริยธรรม ความมีน้ำใจ การให้บริการรู้จักอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของความเป็นพลเมืองดีของประชาชนชาติ

5. ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาอารมณ์สุขรวมทั้งความสุขสนุกสนาน และความสุขสงบ ลดความเครียด ความวิตกกังวล ทำให้อารมณ์แจ่มใส และช่วยส่งเสริมให้รู้จักการพัฒนาการ ควบคุมอารมณ์ และบุคลิกภาพที่ดีอีกด้วย

6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมนันทนาการ เช่น การเล่นพื้นเมือง วิถีชีวิต ประเพณีพื้นบ้าน ตลอดจนแหล่งนันทนาการประเภทอุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ช่วยส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมชาติ ส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะคิด และความซาบซึ้งอันจักก่อให้เกิด การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติต่อไป

7. การส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง และนอกเมือง ได้แก่ กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ ไต่เขา เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ช่วยสอนผู้ที่เข้าร่วมได้รู้จักคุณค่าของธรรมชาติ ซาบซึ้งและสามารถดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติ อันจักเป็นประโยชน์ต่อชุมชน และประชาชาติของโลก

8. ส่งเสริมในการบำบัดรักษา กิจกรรมนันทนาการเพื่อบำบัด เป็นกรรมวิธีและกิจกรรมที่จะช่วยรักษาคนป่วย ทั้งทางด้านร่างกายและสุขภาพจิต เช่น งานอดิเรกประเภทประดิษฐ์ สร้างสรรค์และช่วยส่งเสริมความหวัง ความคิดและการใช้เวลาว่างแก่คนป่วย ซึ่งกำลังต่อสู้กับความทุกข์ทางกาย หรือจิตใจ กิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา นันทนาการ ช่วยส่งเสริมการพัฒนา ร่างกาย กิจกรรมนันทนาการทางสังคมช่วยสร้างขวัญกำลังใจของคนป่วย

9. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ช่วยให้บุคคลได้แสดงออกและละลายพฤติกรรมของกลุ่ม สร้างเสริมคุณค่าทางสังคม ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กิจกรรมเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน และการอยู่ค่ายพักแรมช่วยฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะ ลดความเห็นแก่ตัว เสริมสร้างความสามัคคี และความเข้าใจอันดีในหมู่คณะ

10. ส่งเสริมและบำรุงขวัญทหารและตำรวจปฏิบัติหน้าที่ตามชายแดน กิจกรรมนันทนาการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจของทหาร ตำรวจชายแดน เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการตอบแทนให้กำลังใจในกิจกรรมเวลาว่างแก่กองทหาร และตำรวจชายแดน ที่กล่าวถึงความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของนันทนาการข้างต้นนั้น พอจะสรุปได้นันทนาการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่าวิถีการดำเนินชีวิตของคนเรานั้นได้เปลี่ยนแปลงไป จนเป็นผลให้ต้องมีปัจจัยที่หาเพิ่มเติมจากปัจจัยสี่ประการ ปัจจัยที่ห้านี้ คือ การพักผ่อนหรือกิจกรรมนันทนาการ

ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า “กิจกรรม” คือการที่ผู้เรียนปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้ กู๊ด (Good. 1973: 10) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนิตินักศึกษาไว้ว่า “เป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่นิตินักศึกษาจัดขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อให้มีความเข้าใจตนเองและสังคมดีขึ้น” กิจกรรมนิตินักศึกษาในความหมาย

โดยทั่วไปจึงหมายถึงกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาจัดขึ้นทั้งภายในภายนอกสถาบัน เพื่อสนองความต้องการและความสนใจของตนเอง ให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เป็นการเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความรู้ และประสบการณ์ โดยไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมหลักสูตร

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538: 58) ให้ความหมายของกิจกรรมนิสิตว่า หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานิสิตในด้านต่างๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน กิจกรรมดังกล่าวเป็นไปด้วยความสมัครใจของนิสิต และไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาใดๆ กิจกรรมที่มุ่งหมายในการพัฒนานิสิตจึงหมายรวมทั้งกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิต และกิจกรรมในส่วนที่ส่งเสริมให้นิสิตได้จัดขึ้นเองโดยการนิเทศและดูแลจากอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมต่างๆ เพื่อให้นิสิตสัมผัสชีวิตที่ถูกต้องในมหาวิทยาลัย

กิจกรรมนิสิตนับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อนิสิต เพราะการศึกษาระดับอุดมศึกษามีได้มุ่งหวังที่จะพัฒนานิสิตด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่จะมุ่งพัฒนานิสิตในทุกด้าน โดยเฉพาะความมุ่งหมายในการผลิตกำลังคนเพื่อพัฒนาประเทศชาติ ประเทศมีความต้องการกำลังคนซึ่งมีประสิทธิภาพในการประกอบงานและความสามารถที่จะปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ฉะนั้นกิจกรรมนิสิตจึงเป็นส่วนช่วยพัฒนานิสิตโดยรอบด้าน ซึ่ง สำเนา ขจรศิลป์ (2524: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น นักศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้รับทั้งความรู้และประสบการณ์ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ ทั้งนี้โดยมุ่งหมายให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความเจริญและเป็นคนที่มีความประโยชน์ต่อสังคม

งานสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษากิจการนักศึกษา วิทยาลัยโยนก เชียงใหม่ (สำนักงานกิจการนักศึกษา วิทยาลัยโยนก. 2551: ออนไลน์) ได้สรุปความหมายของกิจกรรมนักศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษากิจกรรมหนึ่งที่นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมอย่าง “เต็มใจ” โดยใช้เวลาว่างที่เหลือจากการศึกษาเล่าเรียนตามหลักสูตร และนอกเหนือจากเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษานี้จะส่งผลในด้านของความพึงพอใจและผลในการพัฒนาบุคลิกภาพด้านต่างๆ หรือมีผลในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ไม่ใช่ผลทางวัตถุหรือผลในการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและเมื่อไม่มีผลทางวัตถุหรือไม่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษานี้เอง ทำให้ยุคสมัยหนึ่งที่มีนักการศึกษาซึ่งเน้นสาระทางวิชาการเรียกกิจกรรม นักศึกษาว่า “กิจกรรมนอกหลักสูตร” คือเป็นของแถมหรือเป็นส่วนเกินของหลักสูตรนั่นเอง นอกจากนั้นยังได้พิจารณาถึงความสำคัญของกิจการนักศึกษาไว้ดังนี้

1. กิจกรรมนักศึกษาช่วยในการค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง คือช่วยให้นักศึกษารู้ตัวตนของเขาว่าเขาเกิดมาเพื่อจะ “เป็นอะไร ทำอะไร” ซึ่งถ้านักศึกษาคนใดสามารถค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้เร็วที่สุด เขาก็ยอมทำในสิ่งที่ควรจะทำได้ก่อนผู้อื่น อันนี้ถือเป็น “กำไร” ของชีวิตเป็นอย่างดี

2. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้เข้าใจในสัจธรรมของชีวิต มหาตมะ คานธี เคยกล่าวไว้ว่า นักศึกษาคือผู้แสวงหาสัจธรรมแห่งชีวิต ซึ่งหากเราเชื่อในตรรกะของคานธี เราจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมนักศึกษาให้มากที่สุด เพราะถ้าพึ่งการศึกษาตามหลักสูตรเพียงอย่างเดียวก็ไม่สามารถช่วยให้นักศึกษา ได้ค้นพบสัจธรรมเท่าใดนัก เพราะในความจริงทางวิชาการนั้นมันก็มี ความลวงซ่อนทับอยู่ ยกตัวอย่างเช่น 1+1 เท่ากับ 2 ต่อด้วยทราย 1 กอง + ทราย 1 กอง

3. กิจกรรมนักศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลิกภาพของบัณฑิต ทั้งในด้านกาย วาจา อารมณ์ สติปัญญา และความรู้สึกเป็นห่วงเป็นใยในความสงบสุขของมวลมนุษยชาติ

4. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษามองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น อันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจในตนเอง คือการเป็นคนที่มีมองโลกในแง่ดี มองโลกในแง่ของความเป็นจริง ไม่ทำตนเหลวไหลลดด้วยประการทั้งปวง

5. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ ตัดปัญหาการมั่วสุมในทางที่ไม่ดี สร้างนิสัยความเอื้ออาทรแก่คนอื่นซึ่งต่ำต่อยกว่า สังเกตว่านักศึกษาสมัยนี้เวลาว่างมากจนทำให้ชี่เกียจ เพราะชี่เกียจแล้วสบาย จึงไม่ทำกิจกรรมอะไรเลย

6. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปใช้ได้ ในสถานการณ์จริง ยกตัวอย่างการลงพื้นที่ออกค่าย

7. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษามีความผูกพันกับสถาบันของตนเอง ความประทับใจในอาจารย์ เจ้าหน้าที่ รวมไปถึงนักการ

สุชาญ โกติน (2539: 1) ให้ความเห็นว่าการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมยังช่วยพัฒนานิสิตในด้านต่อไปนี้ คือ

1. พัฒนาความคิดและการระดมสมอง เพื่อให้มีสติมีความคิดริเริ่ม และความคิดสร้างสรรค์
2. ฝึกการแก้ปัญหาและตัดสินใจ เพราะในฐานะที่จะต้องเป็นผู้นำกลุ่มในอนาคต หรือ แม้แต่จะเป็นหัวหน้าหรือผู้บริหาร ความรู้พื้นฐานในเรื่องนี้นับว่าจำเป็นมาก เพราะนิสิตจะสามารถนำไปใช้ในการทำงานในโอกาสต่อไป

3. การทำงานเป็นทีม เพื่อให้รู้จักการร่วมมือและการประสานงานที่ดี นอกจากนั้นยังเป็นการสร้างคุณค่าร่วม (Shared Value) หรือ (Sense of Belonging) ให้เกิดขึ้นด้วย

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้รู้จักหลักการอยู่ร่วมกันอย่างมีหลักในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีหลักการในการปรับตัวให้เข้ากับหมู่คณะหรือสังคมได้

การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้น ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่ามากมาย แต่บางครั้งก็มีได้หมายความว่าได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ตนเองเสมอไป บางคนทำกิจกรรมจนเสียการเรียน เสียเพื่อน เสียคนที่รัก ฯลฯ เพราะไม่รู้จักแบ่งเวลา ไม่รู้จักหน้าที่หลักของความเป็นนักศึกษา คือ การเรียน บางคนก็แยกไม่ออกว่าการเรียนกับกิจกรรมอะไรสำคัญกว่ากัน บางคนก็เพลินกับการทำกิจกรรมจนทำให้การเรียนเสียหาย ดังนั้น เมื่อต้องเข้ามาทำกิจกรรมเราจึงต้องทำความเข้าใจกับตนเองว่า ในฐานะนักศึกษาแล้ว การเรียนต้องถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด และกิจกรรมนักศึกษาถือ

เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพ ให้นักศึกษามีคุณลักษณะของความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้

ประเภทของกิจกรรมนิสิต

งานกิจกรรมนิสิตเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวาง ซึ่งนิสิตมีโอกาสดูแลจะศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยไปสัมผัสกับกิจกรรมต่างๆ อันเป็นงานที่ช่วยให้นิสิตได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในทางที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมให้กับนิสิตควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย การจัดแบ่งประเภทของกิจกรรมจึงควรจัดไว้หลายรูปแบบเพื่อให้นิสิตได้เลือกตามความสมัครใจและตามความเหมาะสมของตนเอง ทั้งนี้แต่ละสถาบันจะเน้นกิจกรรมประเภทใดขึ้นอยู่กับนโยบายของสถาบันนั้นๆ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2530: 3) ซึ่ง สำเนาวั จรศิลป์ (2538: 127-128) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ตามลักษณะของกิจกรรมไว้ 7 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของนิสิตนักศึกษา และยังเป็นฝ่ายควบคุมสนับสนุนกิจกรรมส่วนอื่นๆ อีกด้วย โดยทั่วๆ ไป กิจกรรมประเภทนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ซึ่งทำหน้าที่บริหารและฝ่ายสภานิสิตนักศึกษา ซึ่งทำหน้าที่นิติบัญญัติ องค์การกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ องค์การนิสิตนักศึกษา ศูนย์นิสิตนักศึกษา หรือ สโมสรนิสิตนักศึกษา

2. กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นิสิตนักศึกษา

3. กิจกรรมทางด้านกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนทักษะในการกีฬา การฝึกซ้อมกีฬา นอกจากจะทำให้ นิสิตนักศึกษาเกิดทักษะในการกีฬา และความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้นิสิตนักศึกษามีร่างกายแข็งแรง นอกจากนี้การแข่งขันกีฬายังเป็นการฝึกให้นิสิตนักศึกษามีน้ำใจเป็นนักกีฬาด้วย

4. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ให้แก่ นิสิตทางด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะการแสดง ศิลปะการพูด และดนตรี

5. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษากระทำเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสร้างถาวรวัตถุที่เป็นสาธารณสมบัติ กิจกรรมด้านนี้มีทั้งการสร้างถาวรวัตถุและการให้การศึกษแก่ประชาชนในด้านอาชีพ ด้านสาธารณสุข เพื่อช่วยให้ประชาชนในชนบท หรือประชาชนในเมืองที่อยู่แหล่งเสื่อมโทรมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

6. กิจกรรมทางด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ความสนุกสนานและเพลิดเพลินแก่นักศึกษา กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การจัดงานสังสรรค์ การจัดงานตามประเพณี ท้องถิ่น หรือการจัดงานในโอกาสต่างๆ เป็นต้น

7. กิจกรรมทางด้านการเมือง เป็นกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออก ซึ่งอาจเป็นการคัดค้านหรือสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของสังคม

นอกจากนี้ มนตรี แยมกสิกร (2538: 6-7) ได้ให้แนวคิดในส่วนของการขยายการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตว่าควรเป็นรูปแบบของกิจกรรมประเภทต่างๆ ดังนี้

1. กิจกรรมองค์การนิสิต ได้แก่ สโมสร องค์การนิสิต สมาพันธ์นิสิต ตุลาการนิสิต ชมรม ชุมนุม เพื่อฝึกให้นิสิตเรียนรู้การทำงานร่วมกันโดยอาศัยหลักการประชาธิปไตย การทำงานเป็นทีม รู้จักการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดบริหารงบประมาณ การติดตามผล การวางกฎกติกาของกลุ่ม การกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการดูแลความประพฤติของมวลนิสิต

2. กิจกรรมด้านบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสมาชิกที่ดีในสังคม ให้อำนาจบารมีของการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ฝึกจิตใจให้เป็นผู้เสียสละ ผู้ให้แก่สังคม ลักษณะของกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมในรูปแบบของชมรมค่ายอาสาพัฒนา ชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และชมรมที่มีชื่ออย่างอื่น แต่มีวัตถุประสงค์จะอาสาพัฒนาสังคม หรือช่วยเหลือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

3. กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตได้รับประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้ถึงความงาม ความละเอียดอ่อนของศิลปะแขนงต่างๆ เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชาติที่แสดงออกถึงความ เป็นชาติ ให้เห็นคุณค่าความสำคัญของหลักศาสนา สามารถนำเอาหลักศาสนาไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ลักษณะกิจกรรมจะออกมาในรูปแบบของ ชมรมด้านดนตรี-นาฏศิลป์ ชมรมด้านศาสนา ชมรมด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมท้องถิ่นต่างๆ หรือชมรมที่มีชื่ออย่างอื่น แต่มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นิสิตได้เรียนรู้ ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ

4. กิจกรรมกีฬา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตดูกีฬาเป็น รู้จักการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ หรือ ได้มีโอกาสแสดงออกถึงความสามารถด้านกีฬา ฝึกให้นิสิตมีบุคลิกภาพเป็นสุภาพชน มีน้ำใจเป็น นักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ลักษณะของกิจกรรมออกมาในลักษณะของชมรมด้านกีฬาต่างๆ

5. กิจกรรมด้านวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสนำความรู้ในสาขาวิชาชีพที่ได้ศึกษาจากในห้องเรียนมาปรับประยุกต์ใช้ในสภาพของสังคมจริง อันเป็นการช่วยเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่นการออกค่ายอาสาพัฒนา

การแบ่งประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา มุ่งไปที่วัตถุประสงค์ของการพัฒนานิสิต นักศึกษาซึ่งมีกิจกรรมอยู่หลายประเภท ในแต่ละสถาบันอาจมีความแตกต่างกันบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ นโยบายด้านกิจการนิสิตของสถาบันนั้นๆ แต่ที่ครอบคลุมหรือเป็นกิจกรรมหลักมี 4 ประเภท คือ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมด้าน กีฬา

กิจกรรมชมรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีหลักการที่มุ่งหมายให้กิจกรรมนิสิตเสริมสร้างกระบวนการคิด เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ พัฒนาจริยธรรม คุณธรรม บุคลิกภาพ และความเป็นผู้มีวินัย มีจิตสำนึกสาธารณะ และส่งเสริมพละนาถัยของนิสิต สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม วิชาการ และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อความเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2550: 9)

วัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมของนิสิต มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ในสังคมและชุมชน อย่างสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ที่ว่า “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม”
2. เพื่อให้สามารถสร้างกระบวนการคิด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ โดยสามารถสร้างดุลยภาพระหว่างการมีจุดยืนทางความคิดของตนเองกับการยอมรับความคิดเห็นต่างๆ
3. เพื่อพัฒนานิสิตให้บรรลุอัตลักษณ์ 8 ประการ ได้แก่ คิดเป็น-ทำเป็น หนักเอาเบาสู้ รู้กาลเทศะ เปี่ยมสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์
4. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิต รวมทั้งบุคคล คณะบุคคล หน่วยงาน รวมทั้งสถาบันต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
5. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตทำกิจกรรม รวมถึงเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

การดำเนินกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย มีดังนี้ คือ

1. สภานิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย ประธานสภานิสิต ได้มาโดยการเลือกของสมาชิกสภานิสิต สมาชิกสภานิสิตมี 2 ประเภท คือ 1 ผู้แทนกรรมการสโมสรคณะ สโมสรละ 2 คน ได้มาจากเลือกของคณะกรรมการสโมสรคณะ 2. ผู้แทนคณะฯ ละ 1 คน ซึ่งเลือกตั้งจากนิสิตที่มีได้เป็นกรรมการของสโมสรคณะ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาแผนงาน โครงการและงบประมาณขององค์การนิสิต สโมสรนิสิต และชมรม ติดตาม ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานขององค์การนิสิต สโมสรนิสิต และชมรม เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการนิสิตต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และอาจเสนอแนะ แก้ไข เพิ่มเติมระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
2. องค์การนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย นายกองค์การนิสิต ประธานสโมสรนิสิตทุกคณะ ผู้แทนชมรม 4 ฝ่าย และกรรมการอื่นๆ อีก ไม่เกิน 12 คน จากต่างคณะ โดยนายกองค์การนิสิตมาจากการเลือกของประธานสโมสรนิสิตทุกคณะ และผู้แทนชมรม 4 ฝ่าย มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้แทนนิสิตของมหาวิทยาลัยติดต่อกับสถาบันต่างๆ พิจารณาจัดทำโครงการ

งบประมาณประจำปีขององค์การนิสิต เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย และรักษาผลประโยชน์และสิทธิอันชอบธรรมของนิสิตในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต

3. สโมสรนิสิต ประกอบด้วย คณะกรรมการสโมสร และสมาชิกสโมสร สโมสรนิสิตมีหน้าที่บริหารกิจกรรมนิสิตของนิสิตระดับปริญญาตรีในคณะของสโมสรนั้นๆ และให้ความร่วมมือในการบริหารกิจกรรมขององค์การนิสิต

4. ชมรม ประกอบไปด้วยชมรมที่จัดตั้งโดยนิสิตจำนวนไม่น้อยกว่า 50 คน และมาจากคณะต่างๆ ไม่น้อยกว่า 4 คณะๆ ละไม่น้อยกว่า 5 คน เข้าชื่อเพื่อขอความเห็นต่อสภานิสิตผ่านองค์การนิสิตในการจัดตั้งชมรม ชมรมที่จัดตั้งขึ้นต้องสังกัดอยู่ในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ดังนี้

4.1 ชมรมฝ่ายส่งเสริมวิชาการ หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมและประสานงานการเผยแพร่ความรู้ เพื่อส่งเสริมหลักสูตรทางวิชาการ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีชมรมทั้งหมด 4 ชมรม คือ

4.1.1 ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ

4.1.2. ชมรมต้านภัยเอดส์ปฏิเสธยาเสพติด

4.1.3. ชมรมส่งเสริมงานอดิเรก

4.1.4. ชมรมสมาธิเพื่อชีวิต

4.2 ชมรมฝ่ายส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมด้านบุคลิกภาพและด้านกีฬา กิจกรรมเพื่อการออกกำลังกาย มีชมรมทั้งหมด 4 ชมรม คือ

4.2.1. ชมรมกีฬาเพื่อการแข่งขัน

4.2.2. ชมรมกีฬาเพื่อสุขภาพ

4.2.3. ชมรมเชียร์และนันทนาการ

4.2.4. ชมรมชาวหอพัก

4.3 ชมรมฝ่ายส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่ส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมด้านจริยธรรม และด้านศิลปวัฒนธรรม มีชมรมทั้งหมด 5 ชมรม คือ

4.3.1. ชมรมพุทธศาสตร์

4.3.2. ชมรมคริสต์ศาสนา

4.3.3. ชมรมมุสลิม

4.3.4. ชมรมศิลปวัฒนธรรม

4.3.5. ชมรมดนตรีและการแสดง

4.4 ชมรมฝ่ายบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม หมายถึง ชมรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมด้านการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมเพื่อสังคม มีชมรมทั้งหมด 4 ชมรม คือ

4.4.1. ชมรมอาสาพัฒนา

4.4.2. ชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.4.3. ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค

4.4.4. ชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮัมฟรีย์ (Humphrey. 1960: 125) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานศึกษากับสัมฤทธิ์ในการเรียน โดยแบ่งกิจกรรมนอกสถานศึกษาออกเป็น 12 ประเภท ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองมีความเห็นว่านักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมนอกสถานศึกษามาก นักเรียนชายชอบเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านักเรียนหญิง และกิจกรรมที่นักเรียนใช้เวลามาก คือ การดูโทรทัศน์

ดีเมนต์ (Dement. 1962: 484-491) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหญิง วิชาเอกวิทยาศาสตร์ พบว่าร้อยละ 35 ของนิสิตที่เรียนไม่สำเร็จไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเลย และยังเห็นว่านิสิตที่เรียนสำเร็จเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตที่เรียนไม่สำเร็จ

โดแนลล์ (สมัคร ภูมิเขต. 2551: 28; อ้างอิงจาก Donald. 1974: 1882-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์และสมาชิกของสมาคมมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในรัฐเวอร์จิเนีย โดยเปรียบเทียบกิจกรรมนักศึกษา 5 ประเภท คือ การปกครองนักศึกษา กิจกรรมสภานักศึกษา กิจกรรมการพิมพ์ กิจกรรมความสนใจพิเศษและการบริการสังคมของนักศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยชุมชน 5 แห่ง ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการที่เข้ามาเป็นผู้ปกครองนักศึกษาควรมาจากการเลือกตั้ง สภานักศึกษาทุกแห่งมีรูปแบบการจัดเหมือนกันหมด กิจกรรมด้านการพิมพ์ที่จัด คือการออกหนังสือพิมพ์และวารสาร กิจกรรมความสนใจพิเศษ นักศึกษามีความสนใจกันอย่างกว้างขวาง และมีความแตกต่างกันในแต่ละวิทยาลัย กิจกรรมทางสังคมมีความคาดหวังไว้มาก แต่เมื่อปฏิบัติจริงมักไม่ประสบความสำเร็จตามแผนงาน ซึ่งผู้วิจัยเสนอแนะว่าคณะกรรมการปกครองนักศึกษาควรรู้และเข้าใจบทบาทของตนเองมากกว่าที่เป็นอยู่ วิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้มากกว่านี้ เพราะเท่าที่เป็นอยู่มีปัญหามาก โครงการของสภานักศึกษาควรได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดองค์กร กิจกรรมทุกประเภทควรจัดขึ้นตามความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่ กิจกรรมบริการสังคมควรมีการอบรมและให้ความรู้แก่นักศึกษาในเรื่องนั้นโดยเฉพาะ

สแตนฟอร์ด (Standford. 1990: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรที่มีต่อการพัฒนาของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยประชากรในการวิจัยประกอบด้วยผู้นำนักศึกษาในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ 2 แห่งในฟลอริดา คือ Florida State University และ University of Florida ซึ่งวัดโดยแบบสำรวจกิจกรรมนักศึกษา (Student Activities

Survey) โดยมีเพศและสถานะการพักอาศัยเป็นตัวแปรอิสระ ส่วนการพัฒนาของนักศึกษาในด้านต่างๆ ที่ศึกษามี 3 ด้าน คือการสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพ และความเป็นอิสระทางวิชาการโดยใช้แบบวัดงานพัฒนาการและวิถีชีวิตใน 3 ด้านดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการประเมินการพัฒนาของผู้นำนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าตามในการวิจัยคือ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าเมื่อแยกกลุ่มตามสถาบัน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรแบบไม่เป็นองค์กร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมแบบไม่เป็นองค์กร และการสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนในกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่ง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรแบบองค์กรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพในกลุ่มตัวอย่างจาก Florida State University และไม่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรแบบองค์กร หรือแบบไม่เป็นองค์กรกับความเป็นอิสระทางวิชาการ ในกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่ง เมื่อนำการถดถอยพหุคูณเข้ามาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อดูว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรแบบองค์กรกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมแบบไม่เป็นองค์กร หรือค่ารวมจาก 2 ค่านี้ สามารถทำนายการพัฒนาการของนักศึกษาในด้านต่างๆ ได้ดีกว่าหรือไม่พบว่าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนในกลุ่มตัวอย่างจาก Florida State University เท่านั้น และในกลุ่มนี้พบว่า สัดส่วนของความแปรปรวนร่วมของการพัฒนาด้านการสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนมากกว่าหากทำนายโดยใช้คะแนนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรแบบองค์กร กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมแบบไม่เป็นองค์กรมาทำนายร่วมกัน แต่เมื่อใส่ตัวแปรเพศและที่พักอาศัยเข้าไปในการวิเคราะห์ด้วย ผลปรากฏว่าตัวแปร 2 ตัวนี้มีผลทางลบต่อข้อค้นพบที่เกิดขึ้นในการวิเคราะห์เบื้องต้น

แอสติน (Astin. 1991: 437-450) ได้สำรวจพฤติกรรมของนิสิต จำนวน 60,505 คน เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกาที่รับรองวิทยฐานะแล้ว จำนวน 246 แห่ง พบว่า จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมของแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกันมาก กล่าวคือ กิจกรรมประเภทเดียวกันในสถาบันหนึ่งเกือบไม่มีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเลย แต่ในสถาบันอื่น นักศึกษาเกือบทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมเดียวกันนี้ และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ทักษะคติต่อกิจกรรมประเภทนั้น สภาพความต้องการ และสภาพแวดล้อมต่างๆ

สมิธ (กรกช อรรถวิริยะนุกาพ. 2540: 45; อ้างอิงจาก Smith. 1993) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรกับการพัฒนาด้านจิตสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเคมสัน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความเป็นอิสระทางวิชาการจะสูงขึ้น เมื่อระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น และยังพบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับการสร้างเป้าหมายด้านการศึกษา และอาชีพในกลุ่มนักศึกษาด้วย

วัตสัน (Watson. 1997: 3215) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของทัศนคติและแรงจูงใจของการใช้เวลาว่างที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการออกกำลังกายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างวันละ 2-3 ชั่วโมง ในการดูโทรทัศน์หรือทำกิจกรรมที่ไม่มี การเคลื่อนไหว ซึ่งเขาสรุปไว้ว่านักศึกษามีเวลาว่าง แต่ไม่ใช้เวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรม นั้นหมายความว่าร่างกายขาดทัศนคติที่ดี ขาดแรงจูงใจ ตลอดจนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรม นั้นหมายความว่าร่างกายเพื่อนั้นหมายความว่า

งานวิจัยในประเทศ

ธีระ นีทุฎฐกุล (2523: 39-40) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2520 จำนวน 720 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบบมาตราส่วน ประมาณค่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กิจกรรมที่นิสิตมีความต้องการเข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมสังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ และเลือกกิจกรรมศาสนา และวัฒนธรรมเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมกีฬาและสุขภาพเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ กิจกรรมศิลปะและการ ดนตรี และกิจกรรมเสริมวิชาชีพ มีการจัดเป็นอันดับสุดท้าย อันดับของความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตและการจัดกิจกรรมนิสิตของทางมหาวิทยาลัยสอดคล้องกัน เชื่อมมันได้ร้อยละ 95 เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา อายุ ภูมิสำเนา รายได้ของครอบครัวของนิสิต มี อิทธิพลทำให้อันดับของความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05

นลินี กิติเวชกุล (2533: 85-99) ได้ศึกษาการรับรู้ การเข้าร่วม และความคิดเห็นต่อ กิจกรรมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปความสำคัญจากแบบสอบถามปลายเปิด ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ พบว่านิสิตมีความต้องการ เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต คือ นิสิตที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายกีฬามีความเห็นว่า การเข้าร่วม กิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในระดับมาก ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในระดับปาน กลาง และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในระดับน้อย ต้องการให้เพิ่มบุคลากรที่มีความรู้ด้านกีฬาทุก ประเภทและต้องการให้คณะต่างๆ ได้เข้าร่วมบ้าง มิใช่เฉพาะคณะใดคณะหนึ่ง หรือนั้นเฉพาะผู้มี ความสามารถทางกีฬาเท่านั้น ต้องการให้ปรับปรุงการดำเนินงานของทุกชมรม ควรเปิดกว้างกับ นิสิตต่างคณะให้มีกิจกรรมมากขึ้น ควรทำงานให้เป็นระบบรวมทั้งการจัดสรรงบประมาณ ควรมี กิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย และจัดงานประเพณีเพิ่มมากขึ้น เปิดโอกาสการเข้าร่วม กิจกรรมของนิสิต ไม่ควรยึดเฉพาะกลุ่มเดียว ต้องการให้ปรับปรุงการทำงาน ปรับปรุงลักษณะ กิจกรรม ควรเน้นกิจกรรมที่นิสิตเข้าร่วมได้มากๆ แต่ละชมรมไม่ควรจัดวันตรงกันและควรปรับปรุง กิจกรรมให้น่าสนใจ มีกิจกรรมใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ มีเป้าหมายของการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และควรเปิดกว้างสำหรับนิสิตอื่น ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของ

กิจกรรม ควรจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ผลงานของทุกชมรม ชักจูงให้เห็นคุณค่าของชมรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความสนใจให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น ชมรมควรมีการวางแผนการทำงาน มีวัตถุประสงค์อันเดียวกันและควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่

สถิต แก้วบุตดา (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มีระดับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับสูง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่อยู่ในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

รัชนี งามวิวิชา (2542: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาโรงเรียนรัตนพนธิขยการ ในปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 339 คน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม จำนวน 85 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เป็นสมาชิกชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมอนุรักษ์ไทย ชมรมดนตรีไทย ชมรมถ่ายภาพ ชมรมลีลาศ และชมรมกีฬาของโรงเรียนรัตนพนธิขยการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 254 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาตามชมรม พบว่า อาจารย์ชมรมถ่ายภาพมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับมาก และอาจารย์ชมรมลีลาศมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาตามชมรม พบว่านักศึกษาชมรมอนุรักษ์ไทยมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

3. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการดำเนินการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาจารย์ที่สังกัดชมรมต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่สังกัดชมรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน

ธาริณี สุขจิตต์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรมต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านประสบการณ์การทำงาน การพัฒนาบุคลิกภาพ การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม การได้รับหลักคิดจากการดำเนินกิจกรรมนิสิตโดยรวม 4 ด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยนิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม กีฬา และวิชาการ จำนวน 460 คน ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรม มีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในแต่ละด้านและโดยรวมในระดับมาก นิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรม มีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามชมรมที่สังกัด เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมนิสิต ในแต่ละด้านและโดยรวมในระดับมาก นิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรมที่สังกัดชมรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรมหญิงและชาย มีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน นิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรมที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านประสบการณ์การทำงาน ด้านการได้รับหลักคิดจากการดำเนินกิจกรรมนิสิต และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรมที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมนิสิตต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ยุทพงษ์ ยุคุนธร (2543: 138) ได้วิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 ปรากฏผลดังนี้ กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับการจัดอันดับสูงสุด 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมแข่งขันกีฬามายใน กิจกรรมการบวช สมาริพัฒนาจิต และกิจกรรมศึกษาดูงานสถานประกอบการ ส่วนกิจกรรมที่ได้รับการจัดอันดับต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย คือ กิจกรรมบริจาคโลหิต กิจกรรมขับซึ่ปลอดภัยทำใบอนุญาติขับรถ และกิจกรรมไ้ตัวาที่และประกวดสุนทรพจน์

สุพร ตั้งสมวรพงษ์ (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีองค์ประกอบทางชีวสังคมแตกต่างกันมีปฏิสัมพันธ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในระดับปานกลาง นิสิตส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่และเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นสิ่งที่ดีในระดับมาก แต่ในขณะเดียวกันนิสิตทุกกลุ่มกลับเห็นว่ากิจกรรมนิสิตเป็นสิ่งที่ไร้สาระเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ เป็นแหล่งแสวงหาประโยชน์ของคนบางกลุ่ม โดยเฉพาะนักการเมืองและเป็นแหล่งมั่วสุมทำสิ่งไม่ดีงานในระดับมาก และทุกกลุ่มเห็นตรงกันว่ามหาวิทยาลัยจัดหางบประมาณและอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ให้ชมรมในระดับน้อย นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน นิสิตทั้งชายและหญิงมีปฏิสัมพันธ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวม

ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชายเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า นอกจากนี้ทั้ง 2 กลุ่ม ยังเห็นว่าความหลากหลายของกิจกรรมนิสิตที่จัดขึ้นและความเหมาะสมของกิจกรรมต่างๆ กับยุคสมัย และความรู้ความชำนาญและความเข้าใจในหลักการทำงานร่วมกับนิสิตของอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมต่างๆ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นิสิตหญิงมีปฏิสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวมากกว่า นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีปฏิสัมพันธ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นิสิตที่ศึกษาในสาขาสังคมศาสตร์ มีปฏิสัมพันธ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า ยกเว้นเรื่องกิจกรรมทางศาสนาและจริยธรรมที่นิสิตสาขาวิทยาศาสตร์เข้าร่วมมากกว่า และนิสิตชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 หรือสูงกว่า มีปฏิสัมพันธ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตแตกต่างกัน ตัวแปรทางชีวสังคมที่มีอิทธิพลในการพยากรณ์การมีปฏิสัมพันธ์หรือการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต ได้แก่ ตัวแปรสาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะที่พักอาศัย

ขวัญใจ อิ่มเจริญ และ สุมาลี ช่อมนิ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาถึงการรับรู้ การเข้าร่วม และความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า การรับรู้และการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาไม่เคยรับรู้ข้อมูลของกิจกรรม และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ส่วนการเปรียบเทียบการรับรู้และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา โดยจำแนกตามเพศและระดับ การศึกษานักศึกษามีการรับรู้และเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันบ้างบางกิจกรรม ส่วนความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักศึกษามีความคิดเห็นว่าก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง ต่อสถาบันการศึกษา และต่อสังคมในระดับปานกลางและระดับมากเป็นส่วนใหญ่

จันทร์อินทร์ ชูทอง (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ 4 ด้าน คือ ด้านการจัดดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 398 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการทุกด้าน คือ ด้านการจัดดำเนินการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก

เบญจ เอกวิริยะเสถียร (2549: 4) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่าปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้รับความสนุกสนานจากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ และมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าผู้นำกิจกรรมนันทนาการ สถานที่จัดกิจกรรม และอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษา

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่ากิจกรรมนิตเป็นเรื่องสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษา เพราะช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ เสริมสร้างให้เกิดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความคิดสร้างสรรค์ มีการพัฒนาบุคลิกภาพทำให้เป็นผู้มีความสามารถที่จะออกไปรับใช้สังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เป็นพลเมืองดีในอนาคต การจัดกิจกรรมทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะจากนิสิตนักศึกษา อันเป็นแนวทางในการจัดชมรมกิจกรรมนิตให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของนิสิตนักศึกษา ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานชมรมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคปกติ ปีการศึกษา 2551 ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 11,466 คน (กองบริการการศึกษา. 2551)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคปกติ ปีการศึกษา 2551 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (เทเวศร์ พิริยะพูนท์. 2545: 128) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

1. จับสลากหาคณะวิชาที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ร้อยละ 50
2. คัดสรรส่วนร้อยละจำนวนนิสิตจากคณะวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตัวแทนในแต่ละสาขาวิชา จำแนกตามชั้นปี ตามตาราง

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมดตาม สาขาวิชา คณะวิชา และชั้นปี

กลุ่มสาขาวิชา	คณะ	จำนวนประชากร นิสิตชั้นปี (คน)				
		1	2	3	4	รวม
มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	413	407	434	448	1,702
	สังคมศาสตร์	481	464	454	493	1,892
	ศึกษาศาสตร์	139	122	102	100	463
	ศิลปกรรมศาสตร์	345	354	308	243	1,250
	รวม	1,378	1,347	1,298	1,284	5,307
วิทยาศาสตร์ เพื่อสุขภาพ	แพทยศาสตร์	131	126	127	120	504
	ทันตแพทยศาสตร์	61	57	51	67	236
	เภสัชศาสตร์	86	91	72	74	323
	พยาบาลศาสตร์	102	94	89	51	336
	สหเวชศาสตร์	58	58	56	52	224
	พลศึกษา	349	268	309	239	1,165
	รวม	787	694	704	603	2,788
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์	684	585	492	551	2,312
	วิศวกรรมศาสตร์	308	267	210	274	1,059
	รวม	992	852	702	825	3,371
รวมทั้งสิ้น		3,157	2,893	2,704	2,712	11,466

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตัวแทนในแต่ละสาขาวิชาที่จับฉลากได้

กลุ่มสาขาวิชา	คณะ	ผลการจับฉลากคณะวิชาที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	47 คน
	สังคมศาสตร์	ศิลปกรรมศาสตร์	127 คน
	ศึกษาศาสตร์		
	ศิลปกรรมศาสตร์		
วิทยาศาสตร์ เพื่อสุขภาพ	แพทยศาสตร์	แพทยศาสตร์	24 คน
	ทันตแพทยศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์	11 คน
	เภสัชศาสตร์	พลศึกษา	56 คน
	พยาบาลศาสตร์		
	สหเวชศาสตร์		
	พลศึกษา		
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	110 คน
รวมคณะวิชาที่เป็นตัวแทน		6 คณะวิชา	375 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ
3. สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาข้อมูลจาก ข้อ 1 และ 2 โดยกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิต พิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้คะแนน 1

ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้คะแนน 0

แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้คะแนน -1

นำผลคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้มาพิจารณาแต่ละข้อ แล้วนำค่าคะแนนนั้นไปหาค่าตรงรสนี้ความสอดคล้อง IOC โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 70) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม เท่ากับ 0.86 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม เท่ากับ 0.86

3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการวิจัยต่อไป

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนิสิต ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 สอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นต่างๆ หรือเหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้เข้าร่วมกิจกรรม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย

ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม	ค่าคะแนน
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (อารมณ นาวากาญจน์. 2546: 56; อ้างอิงจาก วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
3.67 – 5.00	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก
2.34 – 3.66	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 2.33	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อย

ทัศนคติที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางบวก การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางลบ การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน
เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (อารมณ นาวากาญจน์. 2546: 56; อ้างอิงจาก วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
3.67 – 5.00	ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมอยู่ในระดับดี
2.34 – 3.66	ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 2.33	ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมอยู่ในระดับไม่ดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์อนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และแจกแบบสอบถามกับนิสิต

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมมาทั้งหมด
2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัส (Coding) เพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
3. นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว ไปบันทึกข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละของตัวแปร แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 และตอนที่ 4 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square Test)
4. แบบสอบถามตอนที่ 5 สรุปข้อเสนอแนะหรือเหตุผลอื่นๆ แล้วนำเสนอเป็นความเรียง
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 5.1 สถิติพื้นฐาน
 - 5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Means)
 - 5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 5.2.1 การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square Test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนต่างๆ 4 ขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
χ^2	แทน ค่าไค-สแควร์ ซึ่งเป็นค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร (Chi-square)
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
p	แทน ค่าความน่าจะเป็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่ได้รับรวมได้โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา การเป็นสมาชิกชมรม และการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต โดยการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนิสิต และระดับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรม โดยรวมและรายข้อ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

ตอนที่ 4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 5 มาสรุปแล้วนำเสนอในรูปความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การเป็นสมาชิกชมรม และการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต โดยแจกแจงเป็นค่าร้อยละในรูปตารางประกอบความเรียง

ตาราง 3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การเป็นสมาชิกชมรม และการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม (n=375)

ข้อมูลส่วนตัว	รวม	
	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	148	39.50
หญิง	227	60.50
รวม	375	100.00
ชั้นปีที่ศึกษา		
ปีที่ 1	58	15.50
ปีที่ 2	112	29.90
ปีที่ 3	140	37.30
ปีที่ 4	65	17.30
รวม	375	100.00
กลุ่มสาขาวิชา		
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	172	45.90
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	100	26.70
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	103	27.40
รวม	375	100.00
การเป็นสมาชิกชมรม		
เป็นสมาชิก	167	44.50
ไม่เป็นสมาชิก	208	55.50
รวม	375	100.00
การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม		
เคยเข้าร่วม	274	73.10
ไม่เคยเข้าร่วม	101	26.90
รวม	375	100.00
รวม	375	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 375 คน จำแนกข้อมูลเบื้องต้นได้ดังนี้

1. เพศ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 และเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50

2. ชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 และชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30

3. กลุ่มสาขาวิชา พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50

4. การเป็นสมาชิกชมรม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นสมาชิกชมรม จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 และไม่เป็นสมาชิกชมรม จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50

5. การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรม จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90

ตาราง 4 จำนวน และร้อยละของการเป็นสมาชิกชมรมของกลุ่มตัวอย่าง (ตอบได้มากกว่า 1 ชมรม)
(n=375)

การเป็นสมาชิกชมรม	จำนวน	ร้อยละ
ชมรมด้านส่งเสริมวิชาการ		
ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ	0	0.00
ชมรมด้านภัยเอดส์ปฏิสัยยาเสพติด	1	0.26
ชมรมส่งเสริมงานอดิเรก	14	3.70
ชมรมสมาธิเพื่อชีวิต	13	3.50
ชมรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา		
ชมรมกีฬาเพื่อการแข่งขัน	7	1.86
ชมรมกีฬาเพื่อสุขภาพ	2	0.53
ชมรมเชียร์และนันทนาการ	8	2.13
ชมรมชาวหอพัก	1	0.26
ชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม		
ชมรมอาสาพัฒนา	22	5.86
ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	26	6.93
ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค	2	0.53
ชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์	20	5.33
ชมรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม		
ชมรมพุทธศาสตร์	25	6.66
ชมรมคริสตศาสนา	3	0.80
ชมรมมุสลิม	1	0.26
ชมรมศิลปวัฒนธรรม	11	2.93
ชมรมดนตรีและการแสดง	27	7.20

จากตาราง 4 พบว่า ชมรมที่นิสิตเป็นสมาชิกมากที่สุด คือ ชมรมดนตรีและการแสดง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 รองลงมา ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.93 และชมรมพุทธศาสตร์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ส่วนชมรมที่นิสิตเป็นสมาชิกน้อยที่สุด คือ ชมรมสร้างเสริมสุขภาพไม่มีนิสิตเป็นสมาชิก รองลงมา ชมรมด้านภัยเอดส์ปฏิสัยยาเสพติด ชมรมชาวหอพัก และชมรมมุสลิม มีนิสิตเป็นสมาชิก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.26

ตาราง 5 จำนวนความถี่และร้อยละของการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของกลุ่มตัวอย่าง (ตอบได้มากกว่า 1 ครั้ง) (n=375)

การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ชมรมด้านส่งเสริมวิชาการ	70	18.70
ชมรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา	115	30.70
ชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม	133	35.50
ชมรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม	93	24.80

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 375 คน เข้าร่วมกิจกรรมชมรมโดยจำแนกเป็นชมรมด้านต่าง ๆ ที่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเข้าร่วมมากที่สุด คือ ชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม จำนวน 133 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.50 ชมรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา จำนวน 115 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.70 ชมรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.80 และชมรมด้านส่งเสริมวิชาการ จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนิสิต และระดับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรม โดยรวมและรายข้อ

ตาราง 6 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ข่าวสารของกิจกรรมชมรม จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม (n=375)

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ท่านได้รับการแนะนำจากสมาชิกของชมรมเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรม	3.30	1.00	ระดับปานกลาง
2.ท่านได้รับการแนะนำจากเพื่อนที่เรียนอยู่คณะเดียวกัน หรือต่างคณะเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม	3.28	0.93	ระดับปานกลาง
3.ท่านได้รับการแนะนำจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม	3.00	1.03	ระดับปานกลาง
4.รุ่นพี่ที่จบการศึกษามีส่วนในการแนะนำการเลือกเข้าเป็นสมาชิกชมรม	3.02	1.11	ระดับปานกลาง
5.ท่านได้เห็นการจัดกิจกรรมจากบอร์ดประชาสัมพันธ์ของชมรม	3.30	0.93	ระดับปานกลาง
6.ท่านรู้ข้อมูลการจัดกิจกรรมของชมรมจากการอ่านวารสารของมหาวิทยาลัย	3.03	0.98	ระดับปานกลาง
7.ท่านรับทราบข้อมูลการจัดกิจกรรมชมรมจากบอร์ดประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย	3.19	0.88	ระดับปานกลาง
8.ท่านเคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรม	3.26	0.89	ระดับปานกลาง
9.ท่านเคยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรม	3.25	0.95	ระดับปานกลาง
10.ท่านอ่านบทความ สารคดี หรือเรื่องราวเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมในระดับอุดมศึกษา	3.04	0.87	ระดับปานกลาง
11.ท่านทราบข้อมูลการจัดกิจกรรมชมรมจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย	3.09	0.91	ระดับปานกลาง
12.ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับชมรมและการจัดกิจกรรมของชมรมจาก Website ของมหาวิทยาลัย	2.95	0.95	ระดับปานกลาง
13.ท่านเห็นข่าวกิจกรรมชมรมจาก Website ของมหาวิทยาลัย	2.95	1.00	ระดับปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14.ท่านเห็นการแสดงผลงานของของชมรมต่างๆ	3.20	1.01	ระดับ ปานกลาง
15.ท่านทราบถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมชมรม	3.48	0.91	ระดับ ปานกลาง
รวม	3.15	0.69	ระดับ ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$, S.D.=0.69) หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามรายชื่อของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมที่ผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมมากเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ การทราบถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมชมรม ($\bar{X}=3.48$, S.D.=0.91) การได้รับการแนะนำจากสมาชิกของชมรมเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรม ($\bar{X}=3.30$, S.D.=1.00) และการได้รับการแนะนำจากเพื่อนที่เรียนอยู่คณะเดียวกันหรือต่างคณะเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม ($\bar{X}=3.28$, S.D.=0.93) ตามลำดับ

ตาราง 7 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม
จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม (n=375)

ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.18	0.64	ระดับดี
2.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.14	0.68	ระดับดี
3.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตมีเพื่อนมากขึ้น	4.17	0.75	ระดับดี
4.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ในการเรียน	4.03	0.74	ระดับดี
5.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตได้รับความรู้ นอกเหนือจากการศึกษาตามหลักสูตร	4.02	0.78	ระดับดี
6.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมเป็นการฝึกฝนให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.07	0.75	ระดับดี
7.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา	3.98	0.75	ระดับดี
8.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยส่งเสริมความสามารถเฉพาะตัวของนิสิต	3.97	0.76	ระดับดี
9.นิสิตจะได้รับประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต ถ้าเข้าร่วมกิจกรรมชมรม	4.00	0.77	ระดับดี
10.นิสิตในมหาวิทยาลัยทุกคนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรม	3.85	0.78	ระดับดี
11.ประโยชน์ที่นิสิตได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมไม่คุ้มกับเวลาที่นิสิตเสียไป	3.34	1.13	ระดับปานกลาง
12.กิจกรรมชมรมเป็นสิ่งที่ไร้สาระ	3.71	1.12	ระดับดี
13.กิจกรรมชมรมเป็นสิ่งที่สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย	3.94	0.77	ระดับดี
14.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมจะทำให้การเรียนเสีย	3.37	1.06	ระดับปานกลาง
15.การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยให้นิสิตรู้จักตัวเองดียิ่งขึ้น	3.84	0.85	ระดับดี
รวม	3.90	0.50	ระดับดี

จากตาราง 7 แสดงว่าทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อกิจกรรมชมรมโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.50) หมายถึง ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาตามรายชื่อของทัศนคติ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีทัศนคติที่ว่าการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมจะทำให้การเรียนเสียอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$, S.D.=1.06) และประโยชน์ที่นิสิตได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมไม่คุ้มกับเวลาที่นิสิตเสียไป ($\bar{X}=3.34$, S.D.=1.13) แต่สำหรับทัศนคติข้ออื่นๆ นั้น อยู่ในระดับดี ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรมมากเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.64) การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตมีเพื่อนมากขึ้น ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.75) และการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.68) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

เพศ	เคยเข้าร่วม		ไม่เคยเข้าร่วม		χ^2	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ชาย	108	73.00	40	27.00	0.001	1.000
หญิง	166	73.10	61	26.90		
รวม	274	73.10	101	26.90		

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

ชั้นปี	เคยเข้าร่วม		ไม่เคยเข้าร่วม		χ^2	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1	46	79.30	12	20.70	10.952*	0.012
2	92	82.10	20	17.90		
3	91	65.00	49	35.00		
4	45	69.20	20	30.80		
รวม	274	73.10	101	26.90		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า ชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยชั้นปีที่ 2 มีนิสิตเคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.10 ในขณะที่นิสิตชั้นปีที่ 3 เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.00

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสาขาวิชากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

กลุ่มสาขาวิชา	เคยเข้าร่วม		ไม่เคยเข้าร่วม		χ^2	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	119	69.20	53	30.80	26.043*	0.000
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	61	61.00	39	39.00		
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	94	91.30	9	8.70		
รวม	274	73.10	101	26.90		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสาขาวิชากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า กลุ่มสาขาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีนิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเคยเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.30 ในขณะที่นิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเคยเข้าร่วมกิจกรรมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.00

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

ระดับการรับรู้	เคยเข้าร่วม		ไม่เคยเข้าร่วม		χ^2	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ระดับมาก	79	82.30	17	17.70	25.108*	0.000
ระดับปานกลาง	175	75.10	58	24.90		
ระดับน้อย	20	43.50	26	56.50		
รวม	274	73.10	101	26.90		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมที่อยู่ระดับระดับมาก มีนิสิตที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.30 ในขณะที่นิสิตที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมที่อยู่ระดับระดับน้อย มีนิสิตที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.50

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

ระดับทัศนคติ	เคยเข้าร่วม		ไม่เคยเข้าร่วม		χ^2	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ระดับดี	204	76.40	63	23.60	4.676*	0.031
ระดับปานกลาง	70	64.80	38	35.20		
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00		
รวม	274	73.10	101	26.90		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมอยู่ในระดับดี เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.40 ในขณะที่ไม่มีนิสิตที่มีทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมในระดับไม่ดี

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะหรือเหตุผลอื่นๆ เพิ่มเติม ที่ทำให้เข้าร่วมกิจกรรมชมรม ผู้วิจัยได้สรุปและรวบรวมได้ดังนี้

นิสิตให้เหตุผลว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ทำงานเป็น เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในตนเอง ได้ออกค่ายพัฒนาสิ่งต่างๆ ตามสถานที่ต่างๆ นอกมหาวิทยาลัย และยังได้ประสบการณ์ใหม่ๆ นอกห้องเรียน เพื่อหาประสบการณ์ ได้พัฒนาศักยภาพตนเอง ต้องการรู้จักเพื่อนใหม่และทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น เป็นการใช้เวลาที่ว่างจากการเรียนให้เป็นประโยชน์ รู้จักการช่วยเหลือและสามัคคีกันในกลุ่มคณะ ซึ่งการทำกิจกรรมชมรมเป็นสิ่งที่ดีแต่ตัวนิสิตผู้เข้าร่วมต้องประเมินตนเองด้วยว่าจะทำให้เสียการเรียนหรือไม่ ถ้าสามารถจัดสรรเวลาได้ก็เป็นสิ่งดี แต่หากตนเองมีความรับผิดชอบน้อยก็ไม่สมควรทำ

ส่วนใหญ่นิสิตข้อเสนอแนะว่าควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม วัตถุประสงค์ของกิจกรรมต้องชัดเจน นิสิตส่วนใหญ่ชอบทำกิจกรรมแต่ไม่ค่อยรู้ข่าวสารเลย ไม่แน่ใจว่าประชาสัมพันธ์น้อยหรือว่ากิจกรรมชมรมน้อย บางชมรมมีการจำกัดจำนวนนิสิตเข้าร่วม ควรจัดกิจกรรมชมรมต่างๆ กับมหาวิทยาลัยอื่น การดำเนินการภายในชมรมควรมีอาจารย์คอยติดตาม สังเกตการณ์ และมุ่งสร้างกิจกรรมที่ทำให้รู้จักการเข้าสังคม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีสังเขปขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมมติฐานในการวิจัย

1. เพศมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
2. ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
3. กลุ่มสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต
5. ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ
3. สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาข้อมูลจาก ข้อ 1 และ 2 โดยกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิตพิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (อยู่ในภาคผนวก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมชมรม เท่ากับ 0.86 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม เท่ากับ 0.86
3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการวิจัยต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนิสิต ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 สอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นต่างๆ หรือเหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้เข้าร่วมกิจกรรม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์อนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และแจกแบบสอบถามกับนิสิต

3. นำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบมาไปตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมมาทั้งหมด
2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัส (Coding) เพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
3. นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว ไปบันทึกข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละของตัวแปร แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 และตอนที่ 4 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test)
4. แบบสอบถามตอนที่ 5 สรุปข้อเสนอแนะหรือเหตุผลอื่นๆ แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลส่วนตัวของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ ดังนี้

1. เพศ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 และเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50
2. ชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 112 คน

คิดเป็นร้อยละ 29.90 ชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 และชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30

3. กลุ่มสาขาวิชา พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50

4. การเป็นสมาชิกชมรม พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นสมาชิกชมรม จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 และไม่เป็นสมาชิกชมรม จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50

ชมรมที่นิสิตเป็นสมาชิกมากที่สุด คือ ชมรมดนตรีและการแสดง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 รองลงมา ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.93 และชมรมพุทธศาสตร์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ส่วนชมรมที่นิสิตเป็นสมาชิกน้อยที่สุด คือ ชมรมสร้างเสริมสุขภาพไม่มีนิสิตเป็นสมาชิก รองลงมา ชมรมต้านภัยเอดส์ปฏิเสธยาเสพติด ชมรมชาวหอพัก และชมรมมุสลิม มีนิสิตเป็นสมาชิก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.26

5. การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรม จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90

นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 375 คน เข้าร่วมกิจกรรมชมรมโดยจำแนกเป็นชมรมด้านต่าง ๆ ที่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเข้าร่วมมากที่สุด คือ ชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม จำนวน 133 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.50 ชมรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา จำนวน 115 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.70 ชมรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.80 และชมรมด้านส่งเสริมวิชาการ จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนิสิต และระดับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรม โดยรวมและรายข้อ สรุปได้ดังนี้

1. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่เกี่ยวกับกิจกรรมชมรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมที่ผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมมากเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ การทราบถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมชมรม การได้รับการแนะนำจากสมาชิกของชมรมเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรม และการได้รับการแนะนำจากเพื่อนที่เรียนอยู่คณะเดียวกันหรือต่างคณะเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม ตามลำดับ

2. ทศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อกิจกรรมชมรม โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาตามรายชื่อของทศนคติ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีทศนคติที่ว่าการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมจะทำให้การเรียนรู้เสียอยู่ในระดับปานกลาง และประโยชน์ที่นิสิตได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมไม่คุ้มกับเวลาที่นิสิตเสียไป แต่สำหรับทศนคติข้ออื่นๆ นั้น อยู่ในระดับดี ทศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรมมากเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตมีเพื่อนมากขึ้น และการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม และทศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต สรุปได้ดังนี้

1. เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม
2. ชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. กลุ่มสาขาวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ทศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะหรือเหตุผลอื่นๆ เพิ่มเติม ที่ทำให้เข้าร่วมกิจกรรมชมรม สรุปได้ดังนี้

นิสิตให้เหตุผลว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ทำงานเป็น เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในตนเอง ได้ออกค่ายพัฒนาสิ่งต่างๆ ตามสถานที่ต่างๆ นอกมหาวิทยาลัย และยังได้ประสบการณ์ใหม่ๆ นอกห้องเรียน เพื่อหาประสบการณ์ ได้พัฒนาศักยภาพตนเอง ต้องการรู้จักเพื่อนใหม่และทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น เป็นการใช้เวลาที่ว่างจากการเรียนให้เป็นประโยชน์ รู้จักการช่วยเหลือและสามัคคีกันในกลุ่มคณะ ซึ่งการทำกิจกรรมชมรมเป็นสิ่งที่ดีแต่ตัวนิสิตผู้เข้าร่วมต้องประเมินตนเองด้วยว่าจะทำให้เสียการเรียนหรือไม่ ถ้าสามารถจัดสรรเวลาได้ก็เป็นสิ่งดี แต่หากตนเองมีความรับผิดชอบน้อยก็ไม่สมควรทำ

ส่วนใหญ่มิข้อเสนอแนะว่าควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม วัตถุประสงค์ของกิจกรรมต้องชัดเจน นิสิตส่วนใหญ่ชอบทำกิจกรรมแต่ไม่ค่อยรู้ข่าวสารเลย ไม่แน่ใจว่าประชาสัมพันธ์น้อยหรือว่ากิจกรรมชมรมน้อย บางชมรมมีการจำกัดจำนวนนิสิตเข้าร่วม

ควรจัดกิจกรรมชมรมต่าง ๆ กับมหาวิทยาลัยอื่น การดำเนินการภายในชมรมควรมีอาจารย์คอยติดตาม สังเกตการณ์ และมุ่งสร้างกิจกรรมที่ทำให้รู้จักการเข้าสังคม

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้างต้น นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม คิดเป็นร้อยละ 73.10 โดยเคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคมมากที่สุด รองลงมา คือ ชมรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ชมรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม และชมรมด้านส่งเสริมวิชาการ สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า นิสิตส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศมากขึ้น จึงทำให้กิจกรรมชมรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น กิจกรรมของชมรมอาสาพัฒนา ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีนิสิตเข้าร่วมมากกว่าชมรมด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระ นทีวุฒิกุล (2523: 39-40) เรื่องความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 720 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กิจกรรมที่นิสิตมีความต้องการเข้าร่วมเป็นอันดับแรก คือ กิจกรรมสังคม สงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์ รองลงมา คือ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ และเลือกกิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรม เป็นอันดับสุดท้าย

2. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมโดยรวมอยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะว่านิสิตส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมที่จัดขึ้น และได้รับทราบถึงประโยชน์ และคุณค่าที่จะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ดังจะเห็นได้จากการงานวิจัยของ กรกช ศิริ (2536: 60) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑา เหมศิริ (2545: 45-46) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมกับความ ต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนักศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตทั้งชายและหญิงต่างก็มองว่าการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนั้น จะทำให้นิสิตได้พัฒนาทักษะ และเกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้เกิดกับตัวนิสิตเอง อีกทั้งกิจกรรมชมรมเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจระหว่างนิสิตด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นนิสิตชายหรือนิสิตหญิง อีกทั้งมีองค์กร

กิจกรรมที่หลากหลายให้สามารถเลือกเข้าร่วมได้ตามความถนัด และความสนใจโดยไม่จำกัดว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมโภชน์ อเนกสุข (2529: 36-45) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า องค์ประกอบด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพร ตั้งสมวรพงษ์ (2543: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นิสิตทั้งชายและหญิงต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ หรือเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า ชั้นปีที่ศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยชั้นปีที่ 2 มีนิสิตเข้าร่วมกิจกรรมชมรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.10 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตชั้นปีที่ 1 เพิ่งจะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ทำให้ยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในมหาวิทยาลัย และยังไม่เคยชินกับการเข้าร่วมกิจกรรม จึงอาจเกิดความเครียดและต้องการหาเพื่อน ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2 ได้รับประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมมาแล้ว และมีบทบาทในการทำหน้าที่ทำกิจกรรมให้กับรุ่นน้อง จึงทำให้เกิดการตื่นตัวในการทำกิจกรรม แต่สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 อาจจะมีภาระหน้าที่ด้านการเรียนเพิ่มมากขึ้น จึงต้องให้เวลากับการศึกษาล่าเรียน อีกทั้งต้องมีการฝึกงานในนิสิตชั้นปีที่ 4 จึงเป็นผลให้นิสิตไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายพิน สุดคณ (2536: 82) ที่ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า นิสิตที่ชั้นปีต่างกันมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอาจเป็นเพราะนิสิตอยู่ต่างระดับชั้นปี นิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีสูงๆ มีภาระการเรียนมากขึ้น ทำให้สนใจกิจกรรมน้อยลง หรืออาจเป็นเพราะการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาของมหาวิทยาลัยเป็นไปในรูปแบบเดิม ทำให้นิสิตไม่ค่อยสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

5. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสาขาวิชากับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า กลุ่มสาขาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีนิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมมากที่สุด ในขณะที่นิสิตที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเคยเข้าร่วมกิจกรรมชมรมน้อยที่สุด โดยเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพจะต้องมีการเอาใจใส่ในการเรียนที่ค่อนข้างจะเคร่งเครียด ต้องศึกษาวิชาที่เกี่ยวกับการดูแล รักษาสุขภาพของชีวิตมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งต้องศึกษาในรายละเอียดต่างๆ อย่างลึกซึ้ง และอาจเป็นเพราะพื้นฐานการเรียนรู้ของนิสิตที่สังกัดแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกัน ลักษณะของหลักสูตรการเรียนการสอน หรือรูปแบบของกิจกรรมที่จัดที่อาจจะให้ความรู้ หรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ที่ศึกษาอยู่สาขาวิชานั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิต แก้วบุตตา (2538: 59) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน

6. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะเมื่อนิสิตเพิ่งเริ่มเข้ามาเป็นนิสิต การที่จะสามารถรับรู้ว่ามีกิจกรรมชมรมอะไรบ้างนั้น ต้องอาศัยการบอกกล่าวจากอาจารย์ เพื่อนในคณะ หรือต่างคณะกัน หรือไม่อาจจะจากการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงผลงานของชมรมที่เคยจัดกิจกรรมที่ผ่านมา หรือในการปฐมนิเทศ เพื่อที่จะทราบถึงประเภทของชมรม และประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการแนะนำจากสมาชิกของชมรมเองก็ตาม ก็จะเป็นสิ่งทำให้เกิดความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจ เอกวิริยะเสถียร (2549: 4) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาคณะส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีผู้นำกิจกรรมนันทนาการ สถานที่จัดกิจกรรม และอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษา รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ อัมเจริญ และ สุมาลี ช่อมณี (2544: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาถึงการรับรู้ การเข้าร่วม และความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า การเปรียบเทียบการรับรู้และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา โดยจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา นักศึกษามีการรับรู้และเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันบ้างบางกิจกรรม ส่วนความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักศึกษามีความคิดเห็นว่าก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง ต่อสถาบันการศึกษา และต่อสังคมในระดับปานกลางและระดับมาก เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นเมื่อรับรู้แล้วย่อมเกิดความรู้สึกและมีอารมณ์พัฒนาเป็นเจตคติ แล้วพฤติกรรมก็ตามมาในที่สุดที่เห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตนั่นเอง

7. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต พบว่า ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรมมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับดี เข้าร่วมกิจกรรมชมรมคิดเป็นร้อยละ 76.40 ซึ่งสนับสนุนผลการศึกษาของ ประสงค์ จันทองจีน (2524: 65-73) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติและความคาดหวังของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและสังคมไทย พบว่า นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเห็นว่า กิจกรรมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เป็นการสร้างความสามัคคี เป็นการพัฒนาตนเองและเพิ่มการเตรียมการเป็นนิสิตที่ดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายพิน สุตหนึ่ง (2536: 49) เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของนิสิตที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต คือ ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนิสิต อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการทางจิตวิทยาที่ ออลพอร์ต (Allport. 1950) ชอว์ และไรท์ (Shaw and Wright. 1956) ให้ความเห็นตรงกันว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ มาจาก

ความสนใจ ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ประสบการณ์มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ การสะสมประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการปะทะสังสรรค์กับสิ่งต่างๆ ในสังคม เป็นต้นว่า บุคคล สิ่งของ สถานการณ์แวดล้อม และความผันแปรในสังคม มีผลโดยตรงต่อทัศนคติ รวมทั้งทัศนคติเป็นสิ่งที่จูงใจให้บุคคลประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งในรูปแบบของความชอบ หรือไม่ชอบ ทัศนคติจะรวมความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบและความรู้หรือความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งนั้น คุณลักษณะของมัน และส่วนที่สัมพันธ์กับสิ่งอื่น เพราะว่าทัศนคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ และอื่นๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงออกด้านการปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ การจะศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ จึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจทัศนคติ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการกระทำนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ชมรมต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นให้นิสิตได้ทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของชมรมต่างๆ ให้มากขึ้น
2. ควรมีการพัฒนา ฝึกอบรมบุคลากรและนิสิตให้มีความรู้ และประสบการณ์ในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้เป็นระบบ เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผู้เข้าร่วมมากขึ้น
3. มหาวิทยาลัยควรควรสนับสนุนกิจกรรมชมรมให้แพร่หลายในทุกด้าน โดยส่งเสริมทั้งกิจกรรมภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย ควรกระตุ้นนิสิตให้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่จัดเป็นประจำทุกปี ควรพัฒนาเนื้อหา รูปแบบ และวิธีการจัดให้มีความแปลกใหม่ ควรจัดกิจกรรมที่นิสิตโดยส่วนรวมมีโอกาสเข้าร่วมโดยทั่วถึง
4. อาจารย์ที่ปรึกษาของชมรมควรให้คำแนะนำแก่นิสิตในการจัดแบ่งเวลาการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมชมรม เพื่อให้นิสิตรู้จักแบ่งเวลา ให้ได้ประโยชน์ทั้งการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม
5. ควรมีการจัดแสดงผลงานของชมรมต่างๆ เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของนิสิต และยังเป็นการเผยแพร่ให้นิสิตทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย ได้ทราบถึงกิจกรรมชมรมที่มหาวิทยาลัยได้จัดขึ้น
6. จากการวิจัยที่พบว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมชมรม มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิต ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการสร้างสื่อกลาง เช่น Website สำหรับให้ชมรมต่างๆ ได้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของชมรม และให้นิสิตหรือผู้สนใจสามารถเข้ามาแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมกันได้

ก่อให้เกิดการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ที่พึงได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม หรือนำมาสอดแทรกในวิชาการเรียนการสอนของนิสิต เพราะทัศนคตินั้นจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการศึกษา อบรม สั่งสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น คณะที่ศึกษา กลุ่มเพื่อน ค่านิยมทางสังคม และการอยู่หอพักภายใน ภายนอกมหาวิทยาลัย
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกัน ระหว่างมหาวิทยาลัยในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
3. ควรศึกษาถึงรูปแบบ ลักษณะ และวิธีการจัดกิจกรรมชมรมแต่ละด้านว่ามีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตหรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรกช ศิริ. (2536). การศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรกช อัตตวิริยะนุภาพ. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนักศึกษากับการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. คศ.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญใจ อิมเจริญ และ สุมาลี ช่อมนิ. (2544). การศึกษาถึงการรับรู้ การเข้าร่วม และความคิดเห็นต่อ กิจกรรมนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษา : คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สาขาการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2540). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). นันทนาการชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จันทร์อินทร์ ชูทอง. (2547). ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อาจิณสมภาร. (2535). พฤติกรรมในองค์กร. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพ.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2542). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์
- วิโรจน์ อิมพิทักษ์. (2545). "เอกสารประกอบการจัดสัมมนา ชุดที่ 2", รูปแบบการดำเนินงานเพื่อพัฒนานิสิตในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยโรจน์ สายพันธุ์. (2545, 15 สิงหาคม) สัมภาษณ์โดย สมบูรณ์ ผุยดี ที่กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิต

การพิมพ์.

- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2538 ก). *ข้อสรุปเบื้องต้นการสัมมนาผู้นำนิสิตนักศึกษา เรื่องการจัดกิจกรรม นิสิตนักศึกษาให้เหมาะกับยุคสมัย*. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2540). *จิตวิทยาทั่วไป*. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เทเวศร์ พิริยะพจน์. (2545). *การวิจัยทางพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธารณี สุขจิตต์. (2544). *ความคิดเห็นของนิสิตที่เป็นกรรมการบริหารชมรมต่อการได้รับประโยชน์ จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การ อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ นทีวุฒิกุล. (2521). *การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นลินี กิติเวชกุล. (2533). *การรับรู้ การเข้าร่วม และความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. ภาควิชาจิตวิทยา. คณะศึกษาศาสตร์ , มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2531). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สามเจริญพานิช
- เบญจ เอกวิริยะเสถียร. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี*. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรจง คณวรรณ. (2531). *กิจกรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย*. *การจัดการเรียนการสอนกิจกรรม นันทนาการในโรงเรียนประถมศึกษา*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2541). *นันทนาการสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ : พีระพัสยา.
- ประสงค์ จันทองจีน. (2524, กรกฎาคม-ธันวาคม). *ทัศนคติและความคาดหวังของนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและสังคมไทย*. *วารสารครุศาสตร์*. หน้า 65-73.
- พวงเพชร วัชรอยู่. (2537). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2530). *การอุดมศึกษากับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

พิชา รุจินาม. (2544). ภาพลักษณ์ของตำรวจทางหลวงในทัศนะของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชีย. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ถ่ายเอกสาร

พีระพงศ์ บุญศิริ. (2536). นันทนาการเบื้องต้น. เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

..... (2542). นันทนาการและการจัดการ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

มณฑา ศิริ. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางจิตวิทยาสังคมกับความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.

มนตรี แย้มกลกร. (2538). "กิจการนิสิตกับการผลิตบัณฑิตยุคโลกาภิวัตน์" ใน เอกสารเย็บเล่ม.

หน้า 6-7. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2550). ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย กิจกรรมและวินัยนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

..... (2550). แผนพัฒนาคุณลักษณะนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับที่ 1 พุทธศักราช 2550-2551. กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยุทธพงษ์ ยุคนธร. (2543). การจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

รัจรี นพเกตุ. (2539). จิตวิทยาทั่วไปเรื่องการรับรู้. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก.

รัชนี้ งามวิชา. (2542). ปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาโรงเรียนรัตนพนิชยการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สงวน สิทธิเลิศอรุณ. (2528). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต. ถ่ายเอกสาร.

สมโภชน์ อเนกสุข. (2529). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิต

- วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2542). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบูรณ์ พรธนาภพ. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สายพิน สุตคณ (2536). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2530). *ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู นครปฐม.
- สถิต แก้วบุตตา. (2538). *แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร
- สมัคร ภูมิเขต. (2551). *ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สาลี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2540). *ปรัชญานันทนาการ*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักกิจการนักศึกษา วิทยาลัยโยนก. (2551). *จิตกิจกรรมนักศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2551; จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=pantiwa&month=08-2005&date=13&group=3&gblog=11>.
- สุขใจ น้ำผุด. (2536, มกราคม-กุมภาพันธ์). "ค่าแห่งเวลา," *วารสารการศึกษา* กทม. 13(39): 17-18
- สุชาญ โกศิน. (2539). "วิสัยทัศน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิต," ใน *เอกสารประกอบการบรรยายการสัมมนาทางวิชาการเรื่องวิกฤตอุดมศึกษา*. หน้า 1. กรุงเทพฯ ; ม.ป.พ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*, กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวพร ตั้งสมวรพงษ์. (2543). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. รายงานการวิจัย. สาขาวิชาการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2533). *รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการบริการของมหาวิทยาลัย*. ถ่ายเอกสาร.
- (2533). *จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะ

- ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำเนา วิชาศิลป. (2524). *หลักการจัดกิจกรรมนักศึกษา*. กองกิจการนิสิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุนดา นพคุณ. (2538). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา.” ในการศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชน. บรรณาธิการโดย ไควทา สุทธนารักษ์. กลุ่มศึกษาปัญหาและทิศทางการศึกษาไทย.
- อารมณ นวากาญจน์. (2546). *รายงานการวิจัยเรื่องเจตคติเกี่ยวกับนันทนาการของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี. (2538). “การจูงใจ” จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *เอกสารประกอบการสอน วิชานันทนาการกับสังคม*. คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Allport, G.W. Attitude. (1967). In M. Fishbein (ED.), *Attitude theory and measurement*. New York : John Wiley & Sons,
- Astin, Alexander W. (1991). *Four Critical Year: Effects of College on Beliefs, Attitudes and Knowledge*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Bartol, K., Martin, D., Tein, M., and Matthew, G. (1998). *Management : A pacific Rim Focus*. 2nd ed. Roseville NSW : McGraw-Hill.
- Buttler George D. (1959). *Introduction to Community recreation* . New York: McGraw- hill Book.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd Ed. New York: Harper & Raw.
- David, James S. and Hare A. Pual (1998, April) “Button-Down Collar Culture : A Study of Undergraduate Life at a Men’s College,” *Human Organization*. 167; Winter.
- Dement, A.L. (1962). “The College Women as Science Major,” *Journal of Higher Education*. 484-491
- Donald, Elmer E. (1974, October). A Comparative Study of the Opinions of Students Faculty, and Local Board Members Regarding the Appropriate Elements of Student Activities Programs in Metropolitan Virginia Community College. *Dissertation Abstracts International*. 35(30): 1882-A.
- Fishbein, M. and Ajzen, I. (1975). *Belief ,Attitude, Intention and Behavior : An Introduction to Theory and Research*. London : Addison- Wesley.

- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Guildford, John S. and David E. Gray. (1974). *Principles of Management : An Analysis of Managerial Function*. New York : McGraw-Hill.
- Hovland, C.I., and Rosenberg, M.J. (Eds.), (1960). *Attitude organization and change*. New Haven, Connecticut : Yale University Press.
- Kidd, J.R. (1973). *How Adult Lessen*. New York : Association Press.
- Krejcie , Robert V. Morgan Daryle M. (1970,. Mach). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.
- Kretch, D., Crutchfield, R.S., and Ballachey, E.L. (1962). Individual in society : *A textbook of social psychology*. New York : McGraw-Hill.
- Likert, Renic. (1970). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago : Rand McNally Company.
- Lovell, R.B. (1980). *Adult Learning*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Maslow. Harold. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd Ed. New York : Harper and Row.
- McClelland, David C. (1998). *The Achieving Society*. Princeton, New Jersey: Van Nostrand.
- Osgood, C.E., Suci, G.J., and Tannenbaum, R.H. (1957). *The Measurement of meaning*. Urbana, Illinois; University of Illinois Press.
- Rokeach, M. (1972). Beliefs, attitude, and values. San Francisco : Jossey-Bass.
- Humphrey, Robert D. (1960). *The Relationship of Participation in Out-of School Activities to School Achievement, Thesis Abstract. No.6. Indiana : School of Education, Indiana University*.
- Sherif, C.W., Sherif, M., and Nebergall, R.E. (1965). *Attitude and attitude change : the social Judgement involvement approach*. Philadelphia and London : W.B. Saunders Company.
- Show, M.E., and Wright, J.M. (1967). *Scale for the measurement of attitude*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Stantford, Steven Wayne. (1990). *The Influence of Extracurricular Involvement on Student Development Among Campus Leaders at Two Large Southeaster Universities*. (Florida). Ph.D. Dissertation, Florida State University.
- Stroup, Herzberg. (1966). *Towards a Philosophy of Student Activities*. Minnesota : University Press.
- Watson James Franklin. (1997. January). The Impact of Leisure Attitude and Motivation on the Physical Recreation /Leisure Participation Time of College Students. *Dissertation Abstracts International*. Dai-A 57/07:3251.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม
- ตอนที่ 3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม
- ตอนที่ 4 สอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม
- ตอนที่ 5 วัตถุประสงค์หรือเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้เข้าร่วมกิจกรรมชมรม

ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบ ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือให้ผู้ตอบโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกตอนทุกข้อ

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวมาณิดา พรวรภา
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

3. กลุ่มสาขาที่ศึกษา

☐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์
คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพลศึกษา

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์
และคณะวิศวกรรมศาสตร์

ตอนที่ 2 การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่ชมรมต่างๆ จัดขึ้นหรือไม่

- ☐ ไม่เคยเข้าร่วม (ข้ามไปตอบข้อ 3)
- ☐ เคยเข้าร่วม จำนวน.....ครั้ง

2. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่ชมรมกิจกรรมด้านใดจัดขึ้น

- ☐ ชมรมกิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ ได้แก่
 - ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ
 - ชมรมต้านภัยเอดส์ปฏิเสธยาเสพติด
 - ชมรมส่งเสริมงานอดิเรก
 - ชมรมสมาธิเพื่อชีวิต
- ☐ ชมรมกิจกรรมด้านส่งเสริมบุคลิกภาพและกีฬา ได้แก่
 - ชมรมกีฬาเพื่อการแข่งขัน
 - ชมรมกีฬาเพื่อสุขภาพ
 - ชมรมเชียร์และนันทนาการ
 - ชมรมชาวหอพัก
- ☐ ชมรมกิจกรรมด้านบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และกิจกรรมเพื่อสังคม ได้แก่
 - ชมรมอาสาพัฒนา
 - ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค
 - ชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์
- ☐ ชมรมกิจกรรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม ได้แก่
 - ชมรมพุทธศาสตร์
 - ชมรมคริสตศาสนา
 - ชมรมมุสลิม
 - ชมรมศิลปวัฒนธรรม
 - ชมรมดนตรีและการแสดง

3. ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกของชมรมภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หรือไม่

- ☐ ไม่เป็น
- ☐ เป็น (โปรดระบุชมรม).....

ตอนที่ 3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม ท่านคิดว่าการรับรู้ข้อมูลที่ชมรมต่าง ๆ จัดขึ้นจากช่องทางเหล่านี้มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเพียงใด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านได้รับการแนะนำจากสมาชิกของชมรมเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรม					
2.	ท่านได้รับการแนะนำจากเพื่อนที่เรียนอยู่คณะเดียวกันหรือต่างคณะเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม					
3.	ท่านได้รับการแนะนำจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม					
4.	รุ่นพี่ที่จบการศึกษามีส่วนในการแนะนำการเลือกเข้าเป็นสมาชิกชมรม					
5.	ท่านได้เห็นการจัดกิจกรรมจากบอร์ดประชาสัมพันธ์ของชมรม					
6.	ท่านรู้ข้อมูลการจัดกิจกรรมของชมรมจากการอ่านวารสารของมหาวิทยาลัย					
7.	ท่านทราบข้อมูลการจัดกิจกรรมชมรมจากบอร์ดประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย					
8.	ท่านเคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรม					
9.	ท่านเคยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรม					
10.	ท่านอ่านบทความ สารคดี หรือเรื่องราวเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมในระดับอุดมศึกษา					
11.	ท่านทราบข้อมูลการจัดกิจกรรมชมรมจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย					
12.	ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับชมรมและการจัดกิจกรรมของชมรมจาก Website ของมหาวิทยาลัย					
13.	ท่านเห็นข่าวกิจกรรมชมรมจาก Website ของมหาวิทยาลัย					
14.	ท่านเห็นการแสดงผลงานของชมรมต่าง ๆ					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15.	ท่านทราบถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมชมรม					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมชมรม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น					
2.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
3.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตมีเพื่อนมากขึ้น					
4.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ในการเรียน					
5.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมทำให้นิสิตได้รับความรู้ นอกเหนือจากการศึกษาตามหลักสูตร					
6.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมเป็นการฝึกฝนให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อสังคม					
7.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
8.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยส่งเสริมความสามารถเฉพาะตัวของนิสิต					
9.	นิสิตจะได้รับประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต ถ้าเข้าร่วมกิจกรรมชมรม					
10.	นิสิตในมหาวิทยาลัยทุกคนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรม					
11.	ประโยชน์ที่นิสิตได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมไม่คุ้มกับเวลาที่นิสิตเสียไป					
12.	กิจกรรมชมรมเป็นสิ่งไร้สาระ					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
13.	กิจกรรมชมรมเป็นสิ่งที่สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย					
14.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมจะทำให้การเรียนเสีย					
15.	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมช่วยให้นิสิตรู้จักตัวเองดียิ่งขึ้น					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะหรือเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้เข้าร่วมกิจกรรมชมรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ	นายจุมพล ลัมพาภิวัฒน์
ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
ตำแหน่งบริหาร	หัวหน้าภาควิชาสันตนาการ
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	นางกนกวลดี พึ่งโพธิ์ทอง
ตำแหน่งทางวิชาการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	นางสาววณิ วรรณจันทรานันท์
ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
ตำแหน่งบริหาร	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	นางสาวพาสณา จุลรัตน์
ตำแหน่งทางวิชาการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ	นายกำปนาท บริบูรณ์
ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวมาณิตา พรพราภา
วันเดือนปีเกิด	17 พฤษภาคม พ.ศ. 2520
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 13 ซอยเย็นจิตร์ ถนนเจริญนคร แขวงคลองตันใต้ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 10600
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่ 114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนศึกษานารี
พ.ศ. 2541	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาสื่อสารมวลชน จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2552	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ